

CZWARTEK

27 sierpnia
2009

nakład 3000 egz.
ISSN: 2080-0878

0,99zł

w tym 0% VAT

nr 22/2009

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Najszybciej uczą się najmłodszy

Dla wielu dzieci posiadanie własnego komputera czy dostęp do internetu jest marzeniem. Myślą, że może je spełnić tylko św. Mikołaj. Do 83 uczniów wąbrzeskich szkół „św. Mikołaj” przyjdzie to marzeniem spełnić wcześniej, bo już w październiku.

Stanie się tak za przyczyną programu „Równe szanse na start – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Wąbrzeźnie”. Ten projekt, który powstał w wydziałach promocji i oświaty Urzędu Miasta miał na celu pozyskanie pieniędzy na zakup komputerów i zapewnienie dostępu do internetu dla dzieci z rodzin o trudnej sytuacji.

– Po przeprowadzeniu w marcu tego roku analizy w wąbrzeskich szkołach podstawowych i gimnazjach doszliśmy do wniosku, że siedemdziesiąt pięć procent dzieci ma w swoich domach komputery, a sześćdziesiąt pięć procent dostęp do internetu – informuje kierownik wydziału promocji Urzędu Miasta Gizela Pijar. – Z myślą o pozostałych postanowiliśmy zdobyć pieniądze potrzebne na to, by najbardziej potrzebujące dzieci otrzymały w użytkowanie komputery, które będą im służyły do celów edukacyjnych.

Pieniądze na zrealizowanie tego projektu znalazły się w ramach Programu Operacyjnego

Innowacyjna Gospodarka. W tym miesiącu wniosek złożony przez władze Wąbrzeźna został rozpatrzony pozytywnie, dzięki czemu pozyskano 354 tysiące złotych, co stanowi 85 procent kosztów całego projektu. Pozostałe środki, czyli 62 tysiące złotych pokryje miasto.

Pozyskane pieniądze pozwolą na zakup 83 zestawów komputerowych (pamięć RAM 2GB, procesor klasy Dual Core, kod procesora E 2220). Grupa uczniów, do których trafi sprzęt została wytypowana po konsultacjach z pracownikami wąbrzeskich szkół podstawowych i gimnazjum oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Projekt obejmuje także zapewnienie dostępu do internetu przez osiem lat. Pierwsze trzy lata dostępu do sieci finansowane będą z pozyskanych pieniędzy, kolejne pięć lat zapewni miasto. Sprzęt objęty będzie ubezpieczeniem.

Dzieci, zanim otrzymają komputery, przejdą obowiązkowe przeszkolenie w zakresie obsługi komputera i korzystania z internetu. Zostaną także uświadomione,

że wykorzystywanie komputerów niezgodnie z ich przeznaczeniem będzie groziło wykluczeniem z uczestnictwa w programie.

– Zdecydowaliśmy się znaleźć pieniądze na komputery dla dzieci, bo najmłodszy najszybciej uczą się korzystać z nowych technologii. Poza tym szczególnie dzieciom należy się szansa równego startu. W dzisiejszych czasach brak dostępu do komputera czy internetu może utrudnić życie, nawet najmłodszym. Wierzymy, że umożliwienie edukacji informatycznej zaowocuje w przyszłości większą mobilnością zawodową i społeczną uczestników projektu – mówi Gizela Pijar.

Już w październiku pierwsze komputery powinny trafić do uczniów. Zgry się to w czasie z wdrożeniem w życie platformy edukacyjnej FRONTER, powszechnie kojarzonej z „elektronicznymi dziennikami ucznia”. Projekt ten daje ogromne możliwości w zakresie kontaktowania się ze szkołą rodzicom.

Jarek Brzuska

Wąbrzeźno

Można już grać

Wielofunkcyjne boisko przy kręgielni na ulicy Sportowej zostało oficjalnie oddane do użytku. Ksiądz Jan Kalinowski przyznał, że podczas uroczystości otwarcia boiska pierwszy raz w życiu trzymał tenisową rakietę. Więcej o inwestycji i uroczystości otwarcia na str. 23.

REKLAMA

Dołącz do PZU – lidera na polskim rynku ubezpieczeń

W związku z wprowadzeniem nowej strategii sprzedaży szukamy osób na stanowisko:

Agent Ubezpieczeniowy

Oferujemy m.in. nowy system wynagradzania, program bezpłatnych szkoleń oraz bazę klientów.

Dowiedz się więcej na temat stanowiska na stronie www.pzu.pl/agent
Prześlij CV i list motywacyjny na adres: brodnica@pzu.pl

PZU

SUPER PROMOCJA !
BLACHODACHÓWKA 14,90 zł/m²
+ VAT

PRODUCENT

**BLACHY
MAX SYSTEM**

FRYDRYCHOWO
tel. (0-56) 684 20 27

e-mail: frydrychowo@blachymaxsystem.pl

Wąbrzeźno

Jechał po pijanemu

Policjanci zatrzymali pijanego kierowcę fiata. Za kierowanie samochodem po pijanemu grożą mu dwa lata więzienia.

W sobotę około godziny trzeciej w nocy na ulicy Grudziądzkiej policjanci zatrzymali do rutynowej kontroli drogowej fiata punto. W trakcie rozmowy z 45-letnim kierowcą funkcjonariusze wyczuli zapach alkoholu. Kiedy sprawdzili

li stan trzeźwości okazało się, że mężczyzna ma 1,7 promila alkoholu w organizmie.

Za kierowanie samochodem po pijanemu grożą mu dwa lata więzienia.

Szymon Wiśniewski

Pólko

Spaliła się tylko lodówka

Strażacy z Wąbrzeźna i Nowej Wsi Królewskiej ugasili pożar budynku mieszkalnego w miejscowości Pólko.

W poniedziałek około godziny 11. strażacy z Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej zostali poinformowani o pożarze w miejscowości Pólko. Na miejsce zdarzenia udały się dwa zastępy. W akcji brali również udział dr

nej z Nowej Wsi Królewskiej.

Przyczyną pożaru było zwarcie w czasie ładowania akumulatorów. Spaliły się panele ściennie i lodówka. Na szczęście strażacy przyjechali na czas i obyło się bez większych strat.

Szymon Wiśniewski

Powiat

Małe przedszkole – wielkie szczęście

We wrześniu w Ryńsku i Wałyczu po raz trzeci ruszyć mają unijne przedszkola. Zainteresowanie jest duże. Miejsc dla wszystkich chętnych najprawdopodobniej zabraknie.

Przedszkole otwiera świat

Otwarcie unijnych przedszkoli możliwe było dzięki programowi, który napisała Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku. Program nosi nazwę „Przedszkole otwiera świat”.

– Jesteśmy na etapie kończenia dokumentacji i jeśli wszystko pójdzie dobrze, to od września ruszymy ponownie z przedszkolami. Dzieci w naszych oddziałach przebywają cztery godziny dziennie. Od początku realizacji naszego edukacyjnego projektu, a więc od 1 kwietnia 2007 roku utrzymujemy się stała liczba 39 ośrodków przedszkolnych utworzonych w 9 gminach na terenie 4 powiatów naszego województwa – mówi Aleksandra Chudzik, koordyna

tor projektu „Przedszkole otwiera świat”.

Zajęcia w przedszkolach w gminie Wąbrzeźno prowadzą wykwalifikowane nauczycielki. Rodzice, którzy zdołają zapisać swoje pociechy do przedszkoli zwolnieni będą z wszelkich opłat. Taka perspektywa kusi wielu rodziców. W każdym z oddziałów w gminie Wąbrzeźno trwa sporządzanie wstępnych list chętnych:

– Fundacja Ziemia Gotyku zwróciła się do nas z zapytaniem czy bylibyśmy chętni na współpracę z nimi. Zgodziliśmy się i w ten sposób powstały dwa przedszkola unijne w naszej gminie – w Wałyczu i Ryńsku. Dobór miejscowości nie był przypadkowy. Budynki,

w których czas spędzać będą przedszkolaki muszą spełniać rygorystyczne wymogi, a poza tym Ryńsk i Wałycz to duże miejscowości, w których nie brakuje dzieci w tym przedziale wiekowym. Zainteresowanie przedszkolami jest duże. Do każdego z nich uczęszcza po 15 maluchów. Dwa razy w miesiącu dyżury w oddziale pełni również każdy rodzic. Unijne przedszkola działają przez cztery godziny dziennie. Ponieważ są bezpłatne zainteresowanie jest co roku spore. W tym roku również zaczęliśmy zbierać chętnych – mówi Justyna Zarębska z Urzędu Gminy Wąbrzeźno.

Piotr Wołyński
fot. nadesłane

REKLAMA

Spółdzielcza Grupa Bankowa

SUPER OKAZJA!

Kredyt „okazjonalny”
najtańszy w mieście,
który spełni twoje marzenia!

- 11,5% w stosunku rocznym
- okres spłaty do 5 lat

Rzeczywista stopa procentowa dla okresu spłaty 60 miesięcy
dla kredytu 8.000,00 zł wynosi 14,61%

Zapraszamy do naszej placówki
Banku Spółdzielczego w Golubiu-Dobrzyniu
Oddział w Wąbrzeźnie
ul. 1-go Maja 63a, 87-200 Wąbrzeźno

Ośrodek Szkolenia Kierowców

SIRY

ul. Gen. Pruszyńskiego 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. (056) 688 29 29
tel. 603 659 611

Prowadzimy szkolenia kierowców kat. A B C D T C+E

OKNA, DRZWI, BRAMY

greenline

PROFIX

Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. (056) 684 28 88
Lubicz, ul. Lipnowska 51a, tel. (056) 637 60 29

PRODUCENT OKIEN INWENTARSKICH

Sklep "MOTYLEK"

Odłotowe upominki
przy ul. Ojca Bernarda w Wąbrzeźnie

- śmieszne upominki
- metaloplastyka
- koszulki ze śmiesznymi napisami
- i wiele innych...

a także

SPRZEDAŻ PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH
zgodnych z nową podstawą programową
do szkół podstawowych w tym zerowych,
gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

Czynne: od 10:00 do 17:00,
wtorek i piątek od 9:00 do 17:00, sob. 10:00-13:00

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZEŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (056) 68 22 680
e-mail: redakcja@cwa.info.pl
Redaktor naczelny:
Karolina Rokitnicka

Dział reklamy:
Sławomir Orzechowski
tel. 662 061 321
e-mail: s.orzechowski@cwa.info.pl
Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (056) 68 22 680
Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania.
Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Strażnicy na jednośladach

Otwarcie pierwszego odcinka ścieżki rowerowej w Wąbrzeźnie było okazją do zaprezentowania przez Straż Miejską nowych rowerów. Jednoślady będą im przydatne nie tylko na trasie dla cyklistów, ale także w centrum miasta.

Strażnicy miejscy na nowych rowerach będą teraz częstym widokiem w Wąbrzeźnie miasta.

Miejsce prezentacji nowych jednośladów było jak najbardziej uzasadnione. Niestety, nie tylko dlatego, że ścieżka dla rowerzystów w sposób oczywisty kojarzy się z takimi właśnie pojazdami. Praktyka pokazała, że na tej trasie obecność strażników miejskich będzie konieczna – w końcu dwie nowe ławki zostały zdewastowane przez wandalów jeszcze przed oficjalnym oddaniem ścieżki do użytku.

Ścieżka rowerowa nie będzie jedyną trasą, na której można będzie spodziewać się funkcjonariuszy na jednośladach. O wiele częściej będą one używane w centrum

– Uliczne korki nie są wyłącznie problemem wielkich miast – mówi komendant Straży Miejskiej w Wąbrzeźnie Krzysztof Grzybek. – Każdy kierowca, który przejeżdżał przez centrum naszego miasta pomiędzy czternastą a szesnastą w dni powszednie wie, że wtedy rower często porusza się szybciej niż samochód, a przecież w naszej pracy bardzo często najważniejsza jest szybkość interwencji. Do tego dochodzi kwestia kosztów paliwa, które zużyłby samochód, więc rowery są jak najbardziej praktycznymi narzędziami w naszej pracy.

Wąbrzeska Straż Miejska otrzymała na razie, dzięki wsparciu indywidualnego sponsora, dwa rowery. Każdy z nich kosztował około tysiąca dwustu złotych, jest więc to – jak podkreślali prezentujący je funkcjonariusze – „solidny sprzęt”. W wyposażeniu każdego roweru znajduje się praktyczna torba, w której jest miejsce na aparat fotograficzny i przybory niezbędne do sporządzenia dokumentacji, a niebawem w „wyposażeniu dodatkowym” rowerów znajdą się także zestawy do udzielania pierwszej pomocy.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Powiat

Śmieci pod kontrolą urzędników

– To będzie martwe prawo – tak samorządowcy z powiatu wąbrzeskiego podsumowują nowelizację ustawy o ochronie środowiska, którą przygotowują posłowie. Jeśli wejdzie w życie za miganie się od wywozu śmieci będzie można nawet trafić za kratki.

Posłowie przygotowują nowelizację ustawy o ochronie środowiska. Jeśli wejdzie w życie, gminy będą zmuszone raz w miesiącu kontrolować mieszkańców czy mają podpisane umowy na wywóz śmieci. Jeśli odkryją, że nie – nałożą 2000 zł grzywny. Jeśli sytuacja się powtórzy grozić mu będzie nawet rok więzienia.

W Wąbrzeźnie nie będzie problemu, jeśli nowelizacja wejdzie w życie:

– Nasza straż miejska i tak kontroluje na bieżąco czy mieszkańcy mają podpisane umowy na wywóz śmieci. Co do kar, które przewiduje ustawodawca, to uważam, że są one zbyt srogie. My staramy się najpierw pouczać mieszkańców o obowiązku wywozu śmieci. Dopiero po kilkukrotnym upomnieniu stosowane są grzywny, ale nie w takiej wysokości – mówi sekretarz miasta Maria Waćwarska.

W Wąbrzeźnie stawia się również na segregację odpadów:

– Mieszkańcy segregują odpady, bo się to im opłaca. Za segregowane odpady nie muszą płacić. Jest oczywiście wyjątek, jeśli klient segreguje śmieci nieodpowiednio, czyli wrzuca na przykład szkło do pojemnika na tworzywa sztuczne. W Wąbrzeźnie osoby, które

nie posiadają umowy na wywóz śmieci stanowią jednostki – mówi Waćwarska.

Niestety założenia nowej ustawy nijak się mają do sytuacji panującej w gminach wiejskich. W Dębowej Łące tylko 50% mieszkańców ma podpisane umowy na wywóz śmieci.

– Trudno wyobrazić sobie, w jaki sposób władze gminy mogłyby kontrolować co miesiąc wszystkie gospodarstwa. Trzeba by zatrudnić dodatkową osobę, a to pociąga za sobą kolejne koszty. Poza tym bardzo trudno byłoby egzekwować ewentualne kary, które są bardzo wysokie. Staramy się stawiać na inwestycje drogowe czy infrastrukturę np. świetlice. Śmieci są ważnym problemem, ale w przypadku każdej gminy wiejskiej nie stojącym na pierwszym miejscu – mówi Stanisław Skocki z Urzędu Gminy w Dębowej Łące.

W Dębowej Łące mieszkańcy również prowadzą segregację odpadów. Odpady są od nich odbierane raz na kilka tygodni, w zależności od potrzeb.

Jak widać nowa ustawa, mimo, że nie weszła jeszcze w życie nie zbiera pochlebnych opinii. Intencje ustawodawcy są szczytne, lecz rozbijają się o rzeczywistość.

Piotr Wołyński

REKLAMA

Sklep Motoryzacyjny
Wąbrzeźno, ul. Wolności 4
tel. 600 282 654
ARMOT
Markowe części do twojego auta.
Najniższe ceny w regionie,
przyjdź, sprawdź i przekonaj się sam!!!
Czynne: pon-pt 8.00-17.00, sob. 8.00-13.00

Blachodachówka
od 18,99 brutto
Trapez
od 18,00 brutto
gonty, dachówki,
ogrodzenia, akcesoria
montaż
JABŁONOWO POMORSKIE
ul. Główna 29 A
tel. 783 168 278
e-mail: europofiljablonowo@wp.pl
Prosimy dzwonić przed przyjazdem

tel. 697 300 660 **WWW.ERGEO.PL**
ERGEO USŁUGI
GEODEZYJNE
geodeta inż. Krzysztof Hałaj
ul. Wiśniowa 10
87-200 Wąbrzeźno
e-mail: ergeo@erggeo.pl
* mapy do celów projektowych
* tyczenie budynków i budowli
* inwentaryzacje powykonawcze
* geodezyjna obsługa inwestycji
* podziały i rozgraniczenia nieruchomości
oraz dokumentacja do celów prawnych

NOWOŚĆ!
BRYKIET Z TROCIN
• brykiety do palenia w piecach centralnego ogrzewania, kominkach i piecach kuchennych
• wysoka kaloryczność
• materiał z drzewa liściastego, bez dodatku substancji chemicznych
• NISKA CENA
Ma podobną kaloryczność do mialu, a kosztuje znacznie mniej!
firma: „CIEPEŁKO” Władysław
tel. 512 377 207, 502 206 473
Cena za tonę 420 zł promocja 399 zł

RUMIŃSKI
ZAKŁAD PRODUKCYJNY
Zakład Stolarski Marek Rumiński
ul. Żeromskiego 3, 87-200 Wąbrzeźno
tel.: 056 688 02 62, 687 31 15, fax: 056 688 28 43
e-mail: biuro@ruminski.com.pl, www.ruminski.com.pl
Produkcja drzwi i okien drewnianych Euro. Drewno lite, łączone na mikrowęzpy bądź egzotyczne. Bogate wzornictwo i kolorystyka. Profesjonalne doradztwo, montaż. Okna i drzwi typowe, nietypowe. Okna retro. Okna obrotowe i przesuwne.
Zapraszamy

Wielkie Radowiska

Dla mieszkańców

Mieszkańcy i młodzież z Wielkich Radowisk niebawem będą mogli korzystać z wyremontowanego Wiejskiego Domu Kultury. Budynek zyska nowy estetyczny wygląd. Powstanie też parking i chodnik.

Trwa utwardzanie placu kostką brukową przez pracowników firmy „Kruk”

Remont budynku rozpoczęto wiosną. Powstała kotłownia olejowa oraz wymieniono wszystkie okna. Obecnie pracownicy firmy „Kruk” z Nowej Wsi Królewskiej utwardzają plac kostką brukową. Powstanie 390 m² parkingu i 140 m² chodnika wokół budynku. Zakres robót obejmuje także ocieplenie. W fazie końcowej znajduje się wymiana instalacji elektrycznej.

– Już we wrześniu na nowym parkingu będą zatrzymywały się autobusy szkolne dowożące dzieci do tutejszej szkoły podstawowej oraz gimnazjum w Dębowej Łące. Dzięki temu poprawi się bezpieczeństwo dzieci i estetyka budynku. Wartość – prac wyniesie 54,5 tys zł – mówi

wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

W Wiejskim Domu Kultury w Wielkich Radowiskach spotykają się m.in. mieszkańcy, panie z Koła Gospodyń Wiejskich, odbywają się dożynki wiejskie czy imprezy środowiskowe. W przyszłości pomieszczenie ma być zaadaptowane na świetlicę dla młodzieży.

– Jeszcze w tym roku odnowimy elewację zewnętrzną budynku. Prace te zostaną wykonane systemem gospodarczym przy pomocy zatrudnionych pracowników w ramach robót publicznych – dodaje Stanisław Szarowski.

Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

REKLAMA

REMEDIUM
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

87-200 Wąbrzeźno, ul. Matejki 2A, tel. 056 688 29 89; 056 687 17 87

LECZENIE CHOROÓB OCZU

Lek. Okulista Ewa Zapalowicz

- komputerowe badanie wzroku
- badanie pola widzenia
- badanie ciśnienia śródgałkowego
- badanie dna oka
- i inne

SALON OPTYCZNY

- okulary korekcyjne
- szkła kontaktowe
- okulary przeciwsłoneczne

MEDYCYNĄ PRACY

Lek. Med. Pracy Cezary Zapalowicz

BADANIA KIEROWCÓW

PSYCHOTESTY DLA KIEROWCÓW

Wąbrzeźno

Luźniej przy cmentarzu

O miejscach parkingowych przy cmentarzach mówi się najczęściej przy okazji Wszystkich Świętych. Z reguły narzeka się wtedy na problemy ze znalezieniem miejsca na pozostawienie samochodu. W tym roku w Wąbrzeźnie powinno być mniej powodów do takich narzekań – ruszyły prace związane z budową nowego parkingu.

Budowa parkingu przy „nowym” cmentarzu rozpoczęła się 1 sierpnia. Dodatkowe miejsca parkingowe powstaną na wprost głównego wejścia na cmentarz. Prace przygotowawcze do inwestycji rozpoczęły się już w zeszłym roku, wtedy wykonana została kanalizacja deszczowa placu pod parking.

Parking będzie miał powierzchnię dwóch i pół tysiąca metrów kwadratowych, co pozwoli na stworzenie miejsc parkingowych dla czterdziestu pięciu

samochodów.

Plac będzie utwardzony dużą kostką brukową.

– Obniżyliśmy koszty inwestycji, wykorzystując do utwardzenia placu trylinkę, która leżała przed Wąbrzeskim Domem Kultury, gdzie teraz jest modernizowany podjazd – powiedział zastępca wydziału inwestycji Urzędu Miasta Tomasz Zygnarowski. – Widać po niej ślady użytkowania, ale jest ona w na tyle dobrym stanie, że jeszcze długo będzie mogła służyć mieszkańcom miasta jako nawierzchnia

parkingu przy cmentarzu.

Nowe miejsca parkingowe na pewno usprawnią ruch przy cmentarzu. Wykonawcą prac jest Miejski Zakład Usług Komunalnych. Budowa parkingu stała się także miejscem pracy dla robotników interwencyjnych. Zakończenie budowy planowane jest na 30 października, więc już w tym roku powinno być łatwiej o znalezienie miejsca parkingowego przy cmentarzu w dniu Wszystkich Świętych.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Budowa parkingu to także miejsce pracy dla robotników interwencyjnych

Prace nad budową parkingu mają być ukończone przed dniem Wszystkich Świętych

Na wprost głównego wejścia na cmentarz powstaje czterdzieści pięć miejsc parkingowych

Dębowa Łąka

Będą cztery nowe przedszkola

W Gminie Dębowa Łąka od pierwszego września bieżącego roku powstaną cztery ogniska przedszkolne.

Urząd Gminy działający w porozumieniu z Demokratyczną Unią Kobiet przystąpił do realizacji projektu „Dołącz do nas przedszkolaku”. We wrześniu w ramach tego programu powstaną cztery przedszkola – w szkole podstawowej w Łobdowie, w budynku świetlicy wiejskiej w Dębowej Łące, a także w szkole oraz Wiejskim Domu Kultury w Wielkich Radowiskach. W tej ostatniej wsi powstaną dwa ogniska przedszkolne, ponieważ zostało tam już zapisanych 18 dzieci, a jest możliwość, że liczba ta będzie rosła. W jednej grupie przedszkolnej maksymalnie może być 15 pociech, stąd decyzja o utworzeniu dwóch punktów. Obecnie w Dębowej Łące jest już komplet przedszkolaków, zaś w Łobdowie wciąż trwają jeszcze zapisy.

– Wychowanie przedszkolne obejmujące dzieci z całej gminy dotychczas było realizowane

w ramach rozszerzonych zerówek. Jeśli pojawiła się zgoda dyrektora szkoły przyjmowane były młodsze dzieci. Zdarzały się w grupie czterolatki i pięciolatki. Wiązało się to jednak z dodatkowymi kosztami – informuje wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

Program skierowany jest do dzieci w wieku od trzech do pięciu lat. Zajęcia będą prowadzone przez pięć dni w tygodniu. Będą one trwały po cztery godziny dziennie. Od pierwszego stycznia 2010 roku planuje się, iż liczba godzin zajęć zostanie zwiększona. W ramach nauczania będą prowadzone zajęcia edukacyjne, a także gry zespołowe i zabawy, dzięki którym dzieci będą mogły nawiązywać kontakty ze swoimi rówieśnikami.

W tej chwili trwają remonty obiektów, w których powstaną przedszkola. Urząd Gminy uży-

czył lokale, a także pomaga przy rekrutacji pracowników i dzieci. Demokratyczna Unia Kobiet podejmie się wyposażenia obiektów w meble, zabawki oraz sprzęt multimedialny.

– Urząd Gminy odpowiada w ramach tego programu za przygotowanie i nieodpłatne udostępnienie budynków i częściowe wyposażenie, a także utrzymywanie obiektów w trakcie trwania przedszkola. Resztę zadań będzie realizowała Demokratyczna Unia Kobiet, która pozyskała na ten cel środki unijne. Jest to poważny wysiłek finansowy przy tak skąnym budżecie. Jednakże mowa o konieczności powstania przedszkola była już społecznie omawiana. Gdy pojawiła się ta okazja, listy dzieci bardzo szybko się wypełniły konkretnymi nazwiskami – mówi wójt Szarowski.

Paulina Szulc

Wąbrzeźno

Setki posiłków dziennie

1 września początek roku szkolnego, ale również początek dorocznej akcji dożywiania dzieci przygotowanej przez GOPS w Wąbrzeźnie. W ubiegłym roku z darmowych posiłków korzystało 230 osób. Wszystko wskazuje na to, że w tym roku będzie podobnie.

W przypadku ubiegania się o pomoc w formie dożywiania dzieci w szkole należy w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie złożyć wnioski o pomoc, z krótkim jego uzasadnieniem. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające wysokość dochodów netto za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku (zaświadczenie od pracodawcy, odcinek renty, odcinek emerytury, zaświadczenie o wysokości pobieranego zasiłku dla bezrobotnych itp.).

Pomoc w formie dożywiania

dzieci w szkole przysługuje rodzinom, w których dochód netto w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 526,5 zł.

– Pomoc w formie dożywiania uruchomiona zostanie w każdej ze szkół w gminie, ale również poza jej obszarem. W ubiegłym roku z pomocy GOPS korzystało 69 uczniów, którzy na co dzień uczą się poza terenem gminy np. w Brodnicy – mówi Agnieszka Kornacka, kierownik GOPS w Wąbrzeźnie.

Piotr Wołyński
REKLAMA

**REKLAMA
W TYGODNIKU**

CWA

**ZADZWOŃ !!!
tel. 662 061 321**

**Firma odzieżowa
poszukuje lokalu**

**o powierzchni
300-400 m²**

na szwalnię

tel. 603 927 077

CENTRUM SZKOLEŃ BHP RENATA JAGODZIŃSKA

Centrum Szkoleń BHP oferuje swoim klientom stałą obsługę w zakresie BHP.

Nasza oferta zawiera m.in.

- Szkolenia BHP wstępne i okresowe, stacjonarne i na odległość w języku polskim i angielskim.
- Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
- Szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- Opracowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.
- Wdrażanie systemów Jakości GMP/GHP HACCP.
- Oceny ryzyka zawodowego na różnych stanowiskach pracy wykonywane metodą list kontrolnych CHL, RISC SCORE, FIVE STEPS, METODY MATRYCOWEJ (trzy i pięciostopniowej), PHA.
- Kompletna dokumentacja BHP dla małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjno-handlowo-usługowych oraz jednostek sfery budżetowej. Dokumentacja powypadkowa dla wypadków przy pracy, w drodze do lub z pracy, stwierdzonych chorób zawodowych i podejrzeń o takie choroby.
- Doradztwo w zakresie BHP i prawa pracy.
- Książki, filmy instruktażowe, druki, programy wspomagające pracę służb BHP, nauczycieli, pracowników kadr i księgowości.
- Odzież i obuwie robocze oraz sprzęt asekuracyjny.
- Pomiary natężenia i równomierności oświetlenia. Instrukcje i znaki BHP, przeciwpożarowe i pierwszej pomocy.
- Szeroki wybór gaśnic i apteczek

W celu zapoznania się z pełną ofertą firmy zapraszamy na naszą stronę internetową www.csbhp.com.pl.

**Centrum Szkoleń BHP
Renata Jagodzińska**

ul. Grudziądzka 56; 87-200 Wąbrzeźno; tel./fax: 056 687 13 01; kom. 608 523 262; e-mail: szkoleniabhp@gmail.com

Płużnica

Mało, ale lepiej niż nic

Do 15 września mają czas rodzice dzieci chcących ubiegać się o stypendia szkolne. W ubiegłym roku uczniowie otrzymywali miesięcznie od 58 do 68 złotych. Ile dostaną w tym roku, jeszcze nie wiemy.

W ubiegłym roku zgłoszono 186 wniosków o stypendia, z których siedem rozpatrzono negatywnie. Podstawowym wymogiem, jaki muszą spełnić ubiegający się o stypendium jest kryterium dochodowe. Dochód w przeliczeniu na członka rodziny nie może przekroczyć 351 złotych.

– W naszej gminie obowiązuje regulamin, w którym przyjęliśmy wewnętrzny podział. Większe stypendia otrzymają osoby, których dochód na osobę nie przekracza 201 złotych. W ubiegłym roku było ich 42 – mówi Wiesława Szpanowska z Urzędu Gminy w Płużnicy.

Niestety nie wiadomo jeszcze, ile pieniędzy przypadnie na jednego ucznia w tym roku szkolnym. Wszystko zależy od dotacji, które przekazane będą przez wojewodę.

W każdym bądź razie, aby ubiegać się o stypendium należy złożyć w gminie wniosek oraz załączniki, które świadczyć będą o dochodach osiągniętych przez

rodzinę. Termin składania wniosków dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i ponadgimnazjalnych mija 15 września. Natomiast dla słuchaczy publicznych i niepublicznych kolegiów nauczycielskich, kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb socjalnych do 15 października 2009 r.

Niestety ze stypendium trudno skorzystać dzieciom rolników:

– W przypadku rolników liczy się dochód osiągany w gospodarstwie. Aby go ustalić stosujemy wskaźnik, który narzuca rada ministrów. W tym roku przyjęto, że wynosi on 207 zł z hektara. Jak łatwo policzyć, rolnikom trudno zmieścić się w kryterium dochodowym 351 zł – wyjaśnia Wiesława Szpanowska.

Stypendium przysługuje do czasu ukończenia kształcenia, lecz nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia. Uczeń musi być zameldowany w gminie Płużnica.

Piotr Wołyński

Wąbrzeźno

Rozwinąć ukryty talent

Wąbrzeski Dom Kultury ogłasza nabór chętnych do koła plastycznego. Od września dzieci i młodzież, którym mało jest zajęć na lekcjach plastyki będą mogły rozwinąć swój talent pod okiem instruktora.

Dla wielu dzieci rysowanie i malowanie są ulubionymi sposobami spędzania wolnego czasu. Najmłodsi mają w sobie wrodzoną ciekawość świata, którą starają się wyrazić, przelewając swoje myśli i marzenia na papier. Dla tych dzieci, którym nie wystarcza zajęć plastyki w szkole i chcą rozwinąć swoje zdolności pod okiem wykwalifikowanego instruktora, Wąbrzeski Dom Kultury organizuje zajęcia koła plastycznego.

Będą mogły w nich uczestniczyć dzieci od siódmego roku życia.

– Nie określamy górnej granicy wieku, do każdego z uczestników zajęć będziemy podchodzić indywidualnie – mówi instruktorka Aleksandra Ziętarska. – Gdyby zgłosiła się większa liczba starszych dzieci i młodzieży, nie wykluczamy możliwości utworzenia dla nich oddzielnej grupy.

Koło plastyczne przy Wąbrzeskim Domu Kultury za główny cel stawia sobie rozwijanie wrażliwości plastycznej i poczucia estetyki u dzieci. Zajęcia będą odbywać się raz w tygodniu przez dwie godziny. Ich uczestnicy będą mogli za-

poznać się z różnymi technikami plastycznymi, poczynając od wydzierania, przez techniki łączone, grafikę aż po rzeźby w plastelinie i glinie.

– Obecnie programowe zajęcia szkolne z plastyki mają ograniczony wymiar – mówi Aleksandra Ziętarska. – Na pewno w Wąbrzeźnie jest wiele utalentowanych plastycznie dzieci, chcemy dać im możliwość rozwijania swojej pasji. Można to uczynić, choćby pokazując różnicę pomiędzy malowaniem farbami akwarelowymi a używanymi w szkole farbami wodnymi.

Uczestnicy zajęć będą także mieli okazję uczestniczyć w konkursach o zasięgu regionalnym, wojewódzkim i powiatowym. Satisfakcją dla nich na pewno będzie także fakt, że ich prace będą zdobić ściany Wąbrzeskiego Domu Kultury.

Chętni do udziału w zajęciach koła plastycznego mogą osobiście zgłaszać się do sekretariatu WDK lub telefonicznie, dzwoniąc pod numery: 056 688 17 27 lub 056 688 23 42.

Jarek Brzuska

Wąbrzeźno

Amator „słodkiego złota”

16 sierpnia w Chełmnie odbył się XXVI Wojewódzki Dzień Pszczelarza. Wśród wystawców znalazł się reprezentant Wąbrzeźna – Janusz Zalesny.

Mimo, że miód zyskuje coraz większe zainteresowanie klientów tegoroczna pogoda nie rozpieszczała producentów złotego przysmaku:

– Za sucho było od początku na rzepak. Później padały deszcze i akacja została kompletnie zbita przez deszcz – opowiada pszczelarz Janusz Zalesny z Wąbrzeźna.

Dla pana Janusza podobnie jak dla większości pszczelarzy produkcja miodu to jednak nie tylko sposób na zarabianie pieniędzy, ale po prostu pasja. A pracy w pasiece żaden z nich nie zamieniłby na żadną inną.

Uczestnicy dnia pszczelarza mogli w Chełmnie poznać nowe przepisy kulinarne z wykorzystaniem miodu, a także zaprezentować własne miodowe produkty, potrawy, napoje.

Podczas Dnia Pszczelarza ksiądz Eugeniusz Marciniak poprowadził wykład o wartościach odżywczych i leczniczych produktów pszczelarskich. Ponadto zostaną przeprowadzone konkursy na najlepszą potrawę regionalną ziemi chełmińskiej, a także na najbardziej stoisko.

Piotr Wołyński
fot.nadesłane

Powiat

Podziękują za plony

Zieleń będzie gospodarzem tegorocznych dożynek gminno-powiatowych. Rolnicy podziękują za plony w najbliższą sobotę. W niedzielę dożynki gminne odbędą się natomiast w Wielkim Pułkowie.

Święto w Zieleniu tradycyjnie rozpocznie msza święta w intencji rolników.

Egzotycznym elementem dożynek będą występy zespołów folklorystycznych z Indii i Hiszpanii.

Jak co roku podsumowany zostanie również konkurs „Piękna zagroda”. Gwiazdą wieczoru będzie

zespół „Buenos Aires”, zaś zabawę taneczną poprowadzi zespół „Magtex”.

Poza sceną będzie okazja do degustacji tradycyjnych wyrobów kulinarnych, wzięcia udziału w loterii fantowej oraz grach, zabawach i konkursach. Początek dożynek o godzinie 14.

Starostami dożynek będą: Teresa Dzielska z Zielenia oraz Zenon Zarembski z Pływaczewa. Wicestarostami będą: Grażyna Winiarczyk z Wałczyka i Andrzej Stępnik z Małych Radowisk.

Gminne dożynki w gminie Dębowa Łąka w tym roku odbędą się w Wielkim Pułkowie. Budynek tamtejszej remizo-świetlicy został w bieżącym roku wyremontowany i odnowiony. Wartość robót wyniosła około 40000zł. Odnowiony obiekt będzie służył mieszkańcom. Władze gminy i samorząd wsi Wielkie Pułkovo zapraszają do udziału w dożynkach.

Piotr Wołyński,
fot. nadesłane

BLACHODACHÓWKA BLACHA TRAPEZOWA

OLIVIA

19,90 zł/m² brutto

NICOL

18,90 zł/m² brutto

TR-18

19,40 zł/m² brutto

TR-35

21,00 zł/m² brutto

NAJNOWSZA PROMOCJA

WEŁNA

MADE IN USA

100 mm - 7,90 zł/m² brutto150 mm - 10,90 zł/m² brutto200 mm - 14,90 zł/m² brutto

DACHÓWKA CERAMICZNA

 PRODUCENT
BLACHY
MAX SYSTEM

MAX SYSTEM - FRYDRYCHOWO - tel. (056) 684 20 27

CREATON

„DACHY DLA POLSKI“

balance

8,4 szt./m²kolory: miedziana angoba
staroczerwona/brazowa angoba26,90 zł/m² brutto

50 lat gwarancji

Roben

TONBAUSTOFFE

monzaplus

9,8 szt./m²

kolory: miedziana angoba

26,90 zł/m² brutto

30 lat gwarancji

www.blachymaxsystem.pl

Powiat

Witajcie!

Oto najmłodsi mieszkańcy regionu:

Bartosz Ostrowski

Mały Bartek urodził się 18 sierpnia. Jest pierwszym dzieckiem Andżeliki i Radosława Ostrowskich. Po narodzeniu ważył 3,3 kg i mierzył 58 cm.

Oliwia Kunicka

Jest najmłodszą mieszkanką Mazanek, na świat przyszła 18 sierpnia. Oliwia w chwili narodzin ważyła 3,2 kg i mierzyła 54 cm.

Weronika Krzyżanowska

19 sierpnia urodziła się Weronika – córka Sylwii Kumyckiej i Marcina Krzyżanowskiego z Wąbrzeźna. Dziewczynka jest ich pierwszym dzieckiem. Ważyła 3,4 kg i mierzyła 56 cm.

Gębka

Joanna i Andrzej Gębka z Wielkich Radowisk doczekali się syna. Jest to ich drugie dziecko. Rodzice nie wybrali jeszcze imienia. Chłopiec urodził się 19 sierpnia. Ważył 4 kg i mierzył 59 cm.

tekst i fot. Paulina Szulc

Powiat

Lufka w kieszeni Wąbrzescy policjanci zatrzymali mężczyznę podejrzanego o posiadanie środków narkotycznych. Za posiadanie narkotyków grozi rok więzienia.

W niedzielny wieczór na ul. 1 Maja policjanci zatrzymali 28-lat-

ka podejrzanego o posiadanie narkotyków. W trakcie kontroli osobistej, funkcjonariusze znaleźli szklaną lufkę wypełnioną suszem roślinnym. Wstępne badanie wykazało, że jest to marihuana.

Mężczyzna spędził noc w policyjnym areszcie. W poniedziałek usłyszał zarzuty posiadania narkotyków. Grozi mu rok więzienia.

Szymon Wiśniewski

Wąbrzeźno

Skromne otwarcie, duże plany

Oficjalnie oddany został do użytku pierwszy odcinek ścieżki rowerowej. To początek inwestycji nad Jeziorem Zamkowym, które z czasem mają uczynić z tego miejsca turystyczną wizytówkę Wąbrzeźna.

Skromne oddanie do użytku pierwszego fragmentu trasy rowerowej może być początkiem dużych inwestycji nad Jeziorem Zamkowym

Pierwszy odcinek ścieżki rowerowej został oficjalnie oddany do użytku w bardzo skromny sposób – bez zbędnych uroczystości. Mieszkańcy miasta zdążyli się już przyzwyczaić do tej trasy jeszcze w trakcie jej budowy i korzystali z ukończonych fragmentów jeszcze podczas trwania prac. Ten fakt wymownie pokazywał, jak bardzo w Wąbrzeźnie potrzebne są trasy spacerowo-rowerowe z prawdziwego zdarzenia.

– Zainteresowanie mieszkańców towarzyszyło naszej pracy przez cały czas – zaznaczył Bogdan Lewandowski, właściciel wąbrzeskiej firmy, która była wykonawcą tej inwestycji. – Cieszyło nas to, gdyż widać było, że ci ludzie mieli świadomość, że ta ścieżka powstawała dla nich. Szczególnie starsi mieszkańcy doceniali tę inwestycję i byli oburzeni, gdy jej fragment został zdewastowany jeszcze przed oficjalnym oddaniem trasy do użytku.

Mogłoby się wydawać, że niespełna kilometrowy odcinek ścieżki rowerowej to niewiele, jednak to pierwsza w Wąbrzeźnie tak długa trasa, po której rowerzyści mogą poruszać się bezpiecznie, przy okazji czerpiąc przyjemność z przejażdżki atrakcyjną pod względem krajobrazowym promenadą. Podobnego zdania mogą być miłośnicy spacerów czy biegania oraz wędkarze, dla których przy okazji tej inwestycji przygotowano siedem nowych stanowisk, przy-

stosowanych także dla osób niepełnosprawnych.

Prace nad budową kolejnych odcinków dla rowerzystów ruszą w przyszłym roku.

To jednak dopiero początek działań, które mają na celu uczynienie z Podzamcza turystycznej wizytówki miasta. 10 sierpnia w wąbrzeskim ratuszu odbyło się spotkanie, podczas którego została zaprezentowana koncepcja zagospodarowania tego terenu, przygotowana przez Wydział Promocji i Rozwoju Miasta. Uczestniczyli w nim przedstawiciele samorządu, organizacji kulturalnych i pozarządowych.

– Należy przede wszystkim wzbogacić już istniejącą bazę rekreacyjną i turystyczną – powiedział kierownik wydziału Gizela Pijar. – Nasz plan, który nawiązuje do projektu przedstawionego przez Joannę Łopatkiewicz, obejmuje między innymi poszerzenie plaży, budowę platformy widokowej, mostu wiszącego, utworzenie skweru rekreacyjnego czy zakup pływającej fontanny. Warto także pomyśleć o utworzeniu boiska do siatkówki plażowej, a na koronie amfiteatru można utworzyć plac zabaw dla dzieci. Mając na uwadze turystów przybywających do naszego miasta, należy także pomyśleć o utworzeniu pola namiotowego, wyposażonego w niezbędną infrastrukturę.

Podczas spotkania omawiano także problemy związane z pla-

nowanymi inwestycjami. Okazało się, że wszelkie prace prowadzone na Podzamczu będą czasochłonne i kosztowne – zagospodarowanie Góry Zamkowej musi być poprzedzone kompleksowymi badaniami archeologicznymi. W związku z planem poszerzenia plaży poruszony został także temat siedziby Klubu Wodnego LOK.

– Budynek jest w złym stanie technicznym – stwierdził prezes klubu Witold Rutkowski. – Ponadto, ze względu na bezpieczeństwo, środek plaży nie jest odpowiednim miejscem na przystań żeglarską.

Bezpieczeństwo było tematem, który niejednokrotnie przewijał się podczas tego spotkania. Na pewno wpływ na to miała dewastacja fragmentu ścieżki rowerowej jeszcze przed jej oddaniem.

– Zaistniałe w naszym mieście akty wandalizmu nie mogą blokować działań inwestycyjnych – powiedział burmistrz Bogdan Koszuta. – Dużo w tej kwestii pomoże rozbudowa systemu monitoringu.

Wypracowane podczas tego spotkania pomysły zostaną niebawem przekazane projektantowi, który ma opracować niezbędną dokumentację techniczną dotyczącą zagospodarowania terenu Podzamcza. Przykłady z ostatnich lat pokazują, że dobrze opracowane projekty pozwalają na uzyskanie funduszy na realizację nawet najbardziej śmiałych pomysłów.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Wąbrzeźno

Night of City – nie obejdzie się bez powtórki

Miłośnicy muzyki tanecznej, którzy tłumnie przybyli na miejski stadion byli zadowoleni zarówno z poziomu muzyki prezentowanej przez didżejów jak i wizualnej oprawy Festiwalu Night of City.

fot. R. Kaliski

Do tej pory miłośnicy muzyki tanecznej w Wąbrzeźnie mieli do wyboru zabawę przy ulubionych przez siebie dźwiękach w ciasnych wnętrzach miejscowych klubów lub uciążliwe i kosztowne wyjazdy na duże imprezy tego typu do innych miast. Organizatorzy tej imprezy postanowili zapełnić tę lukę i zorganizować plenerowy koncert, podczas którego widownia miała do swojej dyspozycji krytą trybunę stadionu.

Pomysł imprezy przyjął się. Świadczyć może o tym fakt, że przyszło na nią około tysiąca osób. W piątkowy wieczór, korzystając ze znakomitej pogody, goście doskonale bawili się oni aż do 4.30.

Publiczność, której od godziny dziewiętnastej z minuty na minutę przybywało na widowni stadionu została odpowiednio rozgrzana przez wąbrzeskich didżejów (Pablo i Cherry) Po zapadnięciu zmroku w pełni można

było docenić oprawę wizualną tej imprezy. Sześć laserów, duża liczba głów oświetleniowych skierowanych na publiczność i panele LED obsługiwane przez profesjonalnych realizatorów sprawiły, że cała widownia dała się wciągnąć transowym rytmem prezentowanym przez didżejów. Docenili to także ci widzowie, którzy nie będąc miłośnikami tej muzyki przyszli na nią z czystej ciekawości.

Miłośnicy muzyki tanecznej

fot. J. Brzuska

Wąbrzescy didżeje Pablo i Cherry należycie rozgrzali publiczność

docenili klasę didżejów należących do krajowej czołówki.

– Podczas Night of City didżeje zaprezentowali różne style: od spokojnego trance'u aż do ostrych, progresywnych i minimalowych brzmień – powiedział po koncercie organizator imprezy. – Dlatego sądzę, że każdy z miłośników muzyki tanecznej usłyszał podczas imprezy coś, co przypadło mu do gustu.

Publiczność szczególnie rozgrzał Toxic Noiz i Andy Revage. Oprócz nich na efektownie prezentującej się scenie wystąpili Ronald de Foo, Paul Miller, Carrsten Hell i Rosjanin Sascha Dubrovsky. Impreza przebiegała niezwykle sprawnie, didżeje zmieniali się za konsolą płynnie, ani na moment nie pozwalając się nudzić publiczności i porywając ją do tańca.

Wykonawcy, którzy wystąpili w piątkową noc także byli zadowoleni z występu na pierwszym w Wąbrzeźnie festiwalu tego typu:

– Impreza stała na wysokim poziomie – powiedział po swoim występie Toxic Noiz. – Organizacja była sprawna, a publiczność

potrafiła dobrze się bawić. Sądzę, że kolejne wakacje nie obejdą się bez powtórki.

Podobnego zdania są organizatorzy imprezy, którzy zapowiadają powtórzenie jej w przyszłym roku. Chcą to uczynić z jeszcze większym rozmachem i zapraszając jeszcze popularniejszych didżejów.

Niebawem w Internecie będzie dostępny oficjalny film z piątkowej imprezy. Można będzie go znaleźć na stronie <http://nightofcity.pl>.

Jarek Brzuska

fot. J. Brzuska

Set w wykonaniu Toxic Noiz zdecydowanie przypadł do gustu publiczności

fot. S. Wiśniewski

fot. S. Wiśniewski

REKLAMA

REKLAMA

USŁUGI KOPARKA

- WYKOPY
- STAWY
- ROWY

tel. 605 739 200

Nowa blacha Decorrey.

Oryginalny produkt Ruukki w atrakcyjnej cenie.

Decorrey, nowy model blachy dachówkowej. Trwały, łatwy w utrzymaniu i prosty w montażu. Ze względu na przystępną cenę doskonale nadaje się do renowacji dachów.

www.ruukkidachy.pl

Autoryzowany dystrybutor: „ADMAX” POKRYCIA DACHOWE, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 056 688 11 66, 0 507 121 075

RUUKKI

Powiat

Premia za współpracę

W całym kraju do końca czerwca już 270 grup producenckich złożyło wnioski o dofinansowanie do ARiMR. Grupy producenckie działają również w powiecie wąbrzeskim.

Rolnicy z województwa działają w 73 grupach (w tym w 22 grupach owocowo-warzywnych). Tylko w 2008 roku powstało w naszym województwie kilkanaście nowych związków tego typu. Jedną z przyczyn zwiększonego zainteresowania zakładaniem grup jest możliwość otrzymania dotacji w okresie pierwszych pięciu lat od ich założenia. Innym profitem jest również możliwość wynegocjowania korzystniejszych cen dla grupy. Dotyczy to zarówno wyższych stawek za towary wytworzone przez jej członków, jak i tańszych zakupów środków do produkcji (np. pasz czy nawozów sztucznych).

Według spisu Urzędu Marszałkowskiego w powiecie wąbrzeskim działają cztery grupy producenckie: dwie w Dębowej Łące specjalizują się w hodowli trzody chlewnej. Pozostałe dwie grupy z Płużnicy i Książek zajmują się uprawą zbóż.

ARiMR przyznała 51,3 mln zł dla 261 grup. Ponadto agencja wypłaciła 41,4 mln zł, w tym 23,9 mln zł z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006 oraz 17,5 mln zł z tytułu zobowiązań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Wsparcie dla grup producentów rolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

jest kontynuacją działania zapoczątkowanego w Planie Rozwoju Obszarów Wiejskich z lat 2004-2006.

Udzielana pomoc finansowa ma ułatwić tworzenie i funkcjonowanie grup producentów rolnych, powstających w celu: dostosowania produkcji do wymogów rynkowych, wspólnego wprowadzania przez członków grupy towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży i dostaw do odbiorców hurtowych oraz ustalania wspólnych zasad informowania o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości zbiorów i dostępności produktów.

Piotr Wołyński

Powiat

Orzechów więcej niż buraków

Jesień to czas zbiorów orzechów włoskich i laskowych. Upraw tych pierwszych w naszym regionie przybyło po tym, jak kilka lat temu Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchomiła dopłaty.

Uprawą orzechów zajmują się coraz częściej osoby, które wcześniej nie miały nic wspólnego z rolnictwem. To ze względu na dopłaty

Według danych ARMiR, w Polsce w 2008 roku było około 200 tys. ha orzechów włoskich - czyli więcej niż buraków cukrowych. W rzeczywistości większość pól to zagospodarowane nieużytki (piach, bagna) lub w międzyrzędziach rośnie pszenica lub rzepak. W naszym województwie areał upraw orzecha w ciągu trzech lat

wzrósł o 60 proc.

Województwem o najwyższej produkcji orzechów włoskich w kraju pozostaje jednak Zachodniopomorskie z areałem ok. 8 tys. ha sadów. Z kolei najbardziej intensywna produkcja orzechów włoskich jest prowadzona w województwie podkarpackim, gdzie na powierzchni 1,6 tys. ha zebrano

w 2008 r. blisko 4 tys. ton.

Uprawą orzechów coraz częściej zajmują się osoby, które z rolnictwem nie miały nigdy nic wspólnego. Ich jedynym celem jest zdobycie unijnych dotacji.

W sklepach cena kilograma łuskanych orzechów włoskich wynosi 17-21 zł za kg.

Piotr Wołyński

Z DZIENNIKA SOŁTYSA

**Doroty Kubackiej
z Lipnicy**

Pozytywnie załatwione sprawy

– Najważniejszą rzeczą, jaką udało się zrealizować – przy pomocy funduszy wiejskich i środków unijnych to rekultywacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na odcinku 1 km. Utwardzono ją kamieniem. Poza tym dzięki pomocy mieszkańców wyrównano teren przy kościele. Natomiast od 1 września zostanie otwarte przedszkole dla dzieci od 3 do 5 lat, które będzie prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Mała Ojczyzna”.

Plany na przyszłość

– W najbliższym czasie planujemy remont drogi przy cmentarzu w stronę Głódowa. W budynku po byłej szkole podstawowej chcielibyśmy utworzyć – świetlicę wiejską. Służyłaby ona całej wsi jako miejsce spotkań. Skorzystałaby zarówno młodzież, jak i starsi.

Problemy wsi

– Głównym problemem wsi jest brak oświetlenia ścieżki rowerowo-pieszego oraz zły stan dróg dojazdowych do pól. Duże zagrożenie dla mieszkańców, a zwłaszcza dzieci dochodzących do przystanków autobusowych stanowi brak ścieżek rowerowo-pieszego w kierunku Torunia, Brodnicy i Golubia-Dobrzynia. Ostatnio również problemem jest brak pomieszczenia, w którym mieszkańcy mogliby się spotykać i spędzać wolny czas.

rozmawiała Agnieszka Zielińska

Powiat

Grunt to cena

W ostatnim czasie ceny gruntów rolnych wzrosły tak, że dorównują tym europejskim. W naszym powiecie urodzajne grunty zdobywają nabywców.

W drugim kwartale tego roku grunty orne podrożały w porównaniu z początkiem roku o 14 proc. Jeżeli jej ceny będą dalej rosły w tym tempie, a nic nie wskazuje na to, aby było inaczej, już niedługo zbliżymy się do poziomu cen ze wschodnich Niemiec oraz Francji.

Do wzrostu cen przyczynia się ostateczny termin, w którym banki mogą udzielać rolnikom preferencyjnych kredytów na zakup ziemi. Rolnicy z naszego powiatu bardzo często korzystali z tej formy pożyczek. Perspektywa spłaty kredytu kosztującego kilka procent sprawiała, że częstą praktyką było zawyżanie cen ziemi przy spisaniu umów notarialnych.

W ten sposób rolnik zyskiwał tani kredyt, który mógł przeznaczyć na inne inwestycje w swoim gospodarstwie. Niestety, czas tanich kredytów kończy się wraz z końcem roku. Wprawdzie rząd stara się w Komisji Europejskiej o przedłużenie możliwości stosowania tego mechanizmu, ale na razie zgody nie ma z powodu oporu kilku państw Wspólnoty.

W naszym powiecie ceny gruntów są i tak umiarkowane. Po krótkich poszukiwaniach w serwisie gratka.pl odnajdujemy ofertę sprzedaży 130 000 tys. metrów kwadratowych gruntów w Małych Radowiskach za 520 tys. zł.

Piotr Wołyński

Książki

Dożynki czas zacząć

Kończy się powoli czas letnich prac polowych. Tradycyjnie, udane zbiory czci się podczas dożynek. Mieszkańcy gminy Książki będą w tym toku świętować aż trzykrotnie: podczas dożynek wiejskich, parafialnych i gminnych.

Zespół Niegrzeczne Aniołki z GOK w Książkach

Pierwsza impreza, którą zorganizowała rada sołecka wsi Książki, odbyła się w minioną sobotę. Impreza odbyła się w trzech sąsiadujących ze sobą miejscach. Na placu przy gimnazjum stanęła udekorowana kwiatami scena, na boisku urządzono plac zabaw dla dzieci, a skwer przy Gminnym Ośrodku Kultury był miejscem, w którym mieszkańcy Książek mogli liczyć na ciepły posiłek i napoje.

– Podczas mojej dwudziesto-pięcioletniej pracy w Książkach pierwszy raz przychodzi mi rozpocząć dożynki wiejskie – powiedziała prowadząca pierwszą część imprezy dyrektor GOK

Marianna Ciupak. – Cieszę się, że mieszkańcom wsi udało się zorganizować te dożynki, które należą im się po okresie ciężkiej pracy.

Dożynki rozpoczęły się od prezentacji wykonawców z Gminnego Ośrodka Kultury w Książkach. Na scenie śpiewały Jona Szmiechel, Julita Zych i Żaneta Grygielewicz, której akompaniował Andrzej Nowak. Wystąpiły także zespoły wokalne „Niegrzeczne Aniołki” i „Książkowianka”. Publiczności szczególnie spodobał się występ dziecięco-młodzieżowej grupy cyrkowej „Fokus-Pokus”, która choć wystąpiła w okrojonym składzie, za-

chwyciła widzów pokazami żonglerki i akrobacji.

Otwierający imprezę sołtys wsi Książki Eugeniusz Dylewski, nie krył zadowolenia z tego, że udało mu się wraz z radą sołecką zorganizować tę imprezę.

– Dożynki były potrzebne mieszkańcom wsi – powiedział. – To pierwszy festyn tego lata w Książkach. Dlatego cieszę się, że mimo pewnych problemów udało się nam go zorganizować. Postaraliśmy się o to, by ci, którzy w nim uczestniczyli, byli ze wszelkich stron zadowoleni. Młodzież i panie z zespołu „Książkowianka” przygotowały wspaniały występ. Dzięki pozyskaniu sponsorów udało nam się zapewnić darmowy poczęstunek dla gości dożynek. Przygotowaliśmy dla nich grochówkę i sześćset porcji kiełbaski z grilla. A wieczorem na wszystkich czekała zabawa taneczna przy muzyce zespołu z Torunia.

Nie zabrakło także atrakcji dla najmłodszych. Dzieci mogły bawić się w wesołym miasteczku, skorzystać z konnej przejażdżki i wraz z rodzicami pobuszczać po straganach pełnych słodczych i zabawek.

Imprezę zakończyła zabawa taneczna na placu przy gimnazjum.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Kucharze mieli co robić – grochówka z kotła smakowała wszystkim uczestnikom dożynek

Wieczorem plac przy gimnazjum zaczął zapętnać się tańczącymi parami

BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Region

Na rockową nutę

Zapraszamy na gratkę, dla prawdziwych fanów muzyki, a konkretnie mocniejszych brzmień czyli rocka. Nasz tygodnik jest patronem medialnym maratonu rockowego, który odbędzie się w Lipnie.

W najbliższy piątek i sobotę w muszli koncertowej w parku miejskim w Lipnie odbędzie się „Rockowe pożegnanie lata – Lipa 2009”. Głównym organizatorem tego widowiska jest zespół ŚPA.

W piątek od godziny 17:00 zagrają zespoły, które zgłosiły się do przeglądu: Volver, New Disease oraz Wisielec. Tuż po koncertach konkursowych, około godziny 20:00 zagra łódzki zespół Prząśniczki. Kapela powstała w roku 1995. W maju 2009 roku zespół wydał pierwszą oficjalną płytę „Pokolenie Wigry 3” w studio BIODRO RECORDS, znanego muzyka Tymona Tymańskiego.

W sobotę czekają na państwa dwa koncerty. O 18:30 na sce-

nie pojawią się Sensory. Zespół wywodzący się ze Śląska, jednak bardzo związany z Trójmiastem. Grają razem od 2003 roku. Podobnie jak Prząśniczki, wydali w maju debiutancką płytę w tymże samym studio. Nazwa krążka to „38:06”.

Zwieńczeniem tegorocznej „lipy” będzie koncert zespołu „Pampeluna”. Powstała 07.07.2007 roku kapela wywodzi się z Krakowa. Pampelunę łatwo odróżnić od pozostałych rodzimych zespołów, ponieważ jako jedyni przedstawiciele muzyki rockowej używają w utworach języków latynoskich.

Nie pozostaje nam nic innego, jak zaprosić państwa na tę imprezę.

Marcin Jaworski

ROCKOWE POŻEGNANIE LATA

MIEJSCE: MUSZLA KONCERTOWA W PARKU MIEJSKIM

PIĄTEK 28.08.2009	
GODZ. 17.00	KONCERT MŁODYCH ZESPOŁÓW
GODZ. 20.00	KONCERT ZESPOŁU "PRZĄŚNIEZKI"

SOBOTA 29.08.2009	
GODZ. 18.30	KONCERT ZESPOŁU "SENSORY"
GODZ. 20.00	KONCERT ZESPOŁU "PAMPELUNA"

Patronat medialny: CLI

Organizatorzy: Grupa "Ś.P.A." oraz Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie Patronat: Burmistrz Miasta Lipna

* Debiutanckie płyty zespołów Prząśniczki oraz Sensory ukazały się wiosną nakładem wydawnictwa Biedro Records Tymona Tymańskiego.

REKLAMA

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW

Józef Stuczyński

Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 23
tel. kom. 603 606 489
czynna: pn.-pt. - 8.00-18.00
sob. - 8.00-13.00

Książki

Dom Kultury na kółkach

Podobnie jak na początku wakacji, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury zadbali o to, by na pożegnanie lata najmłodsi mieli okazję do wspólnej zabawy. Razem z radami sołeckimi poszczególnych wsi zorganizowali cykl imprez.

Chcąc zaproponować „pożegnanie wakacji” dzieciom z wielu wsi w gminie, pracownicy GOK zaczęli organizować je wcześniej, bo już 19 sierpnia. Jako pierwsze mogły uczestniczyć we wspólnej zabawie dzieci z Blizienka.

Największą radość sprawiła dzieciom zabawa na trampolinie i dmuchanej zjeżdżalni. Zarówno dla najmłodszych, jak i dla dorosłych rada sołecka przygotowała poczęstunek przy grillu.

– Razem zaczęliśmy wakacje i razem chcemy je pożegnać – powiedziała dyrektor GOK w Książkach Marianna Ciupak. – Dzieci nawet z najmniejszych wsi w naszej gminie powinny mieć dostęp do zorganizowanej zabawy i w miarę naszych możliwości staraliśmy się go im zapewnić.

Podobne imprezy odbyły się w Zaskoczku, Osieczku i Łopatkach. „Oficjalne” pożegnanie wakacji w gminie Książki odbędzie się w sobotę 29 sierpnia w parku przy Gminnym Ośrodku Kultury. Na dzieci i młodzież czeka wiele zabaw i konkursów. Nie zabraknie także występów artystycznych wykonawców ćwiczących w GOK, a scena będzie dostępna dla wszystkich chętnych, którzy będą chcieli pochwalić się swoim talentem wokalnym. Szczególnie ciekawie zapowiada się konkurs na najlepszego didżeja w gminie Książki, do którego na razie zgłosiło się trzech chętnych. Imprezę, przygotowaną wspólnie z radą sołecką wsi Książki zakończy wspólne grillowanie.

Jarek Brzuska
fot. nadesłane

Dla dzieci w Blizienku zabawa zorganizowana przez GOK w Książkach była okazją do zabawy na koniec wakacji

Wąbrzeźno

Przestrzeń bez barier

Trwa składanie wniosków do III edycji konkursu „Województwo kujawsko-pomorskie bez barier”. Również Wąbrzeźno zgłosiło swoją kandydaturę.

– Urząd Miejski w Wąbrzeźnie zgłosił do konkursu „Województwo bez barier” dwa obiekty: Pływalnię Miejską im. P. Bączyńskiego w Wąbrzeźnie, mieszczącą się przy ul. Matejki, a także ścieżkę rowerową nad Jeziorem Zamkowym – informuje Beata Krzemińska, rzecznik prasowy Urzędu Marszałkowskiego, który jest organizatorem konkursu.

Głównym celem inicjatywy jest promocja obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do ograniczeń osób niepełnosprawnych, a także wyróżnienie zarządców budynków, którzy uwzględnili potrzeby osób z dysfunkcją wzroku, słuchu i ruchu.

Komisja konkursowa będzie sprawdzać każdy zgłoszony obiekt. A składać się ona będzie z niepełnosprawnych, wśród których będą osoby niesłyszące, niewidome i niesprawne ruchowo. Budynek może otrzymać punkty za takie udogodnienia jak: posiadanie urządzeń głosowych, oznakowań kolorystycznych, tekstowych, graficznych bądź świetlnych, posadzek antypoślizgowych, poręczy, itd. Brane będzie pod uwagę dostosowanie otoczenia budynku, np. wyznaczone miejsca parkingowe, obniżone krawężniki, poręcze przy podejściu, kąt nachylenia podjazdu.

Jak oba zgłoszone obiekty są przystosowane pod kątem potrzeb

osób niepełnosprawnych?

– Ścieżka rekreacyjna, która przed kilkoma dniami została oddana do użytku jest przystosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych w kilku aspektach. Na jej odcinku zostały wydzielone specjalne stanowiska dla osób z problemami kończyn dolnych. Mogą z nich skorzystać niepełnosprawni wędkarze. Ponadto przy zejściu z ulicy Grudziądzkiej zostało utworzone miejsce parkingowe, powstały łagodne zjazdy. Pamiętaliśmy, by umożliwić do-

jazd dla zmotoryzowanych niepełnosprawnych – informuje kierownik Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta Gizela Pijar. – Pływalnia Miejska zdobyła już wyróżnienie w 2007 roku. Posiada miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych, podjazdy, przystosowane toalety, a także specjalny wyciąg. Co roku odbywa się tam „Radosny Plusk” dla osób niepełnosprawnych z całego powiatu, który cieszy się zawsze dużym zainteresowaniem. Również Amazonki w ramach rehabilitacji często korzystają z base-

nu – mówi Gizela Pijar.

W konkursie, zwycięzcy będą wyłaniani w takich kategoriach jak m.in. obiekty użyteczności publicznej, obiekty zabytkowe i inne obiekty. Po raz pierwszy w tym roku pojawiają się nominacje w kategorii obiektów turystycznych.

Komisja wybierze pięć obiektów, które będą nominowane do nagrody głównej. Laureata wybierze zarząd województwa. Otrzyma on nagrodę rzeczową w postaci tablicy okolicznościowej do wmurowania na ścianie nagrodzonego obiektu oraz finansową. Zwycięzca

wyłoniony zostanie podczas grudniowej gali związanej z obchodami Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

Termin składania wniosków na konkurs „Województwo kujawsko-pomorskie bez barier” został przedłużony do 31 sierpnia. Zgłaszać się mogą zarówno instytucje, jak i osoby fizyczne czy prawne. Wnioski można dostarczyć osobiście w Urzędzie Marszałkowskim bądź za pośrednictwem poczty na adres Urzędu.

tekst i fot.
Paulina Szulc

Stanowisko dla niepełnosprawnych wędkarzy przy ścieżce rekreacyjnej

Wejście do Pływalni Miejskiej w Wąbrzeźnie

Turystyka

Rowerem do gminy Płużnica

Dziś wyruszamy na północno-wschodni kraniec naszego powiatu. Miejscowości Mgowo, Wiewiórki oraz Błędowo administracyjnie należą do gminy Płużnica.

Naszą trasę rozpoczynamy od Mgowo. Pierwsza wzmianka o Mgowie pochodzi już z 1222 roku. Tu na uwagę zasługują dwa zabytki. Pierwszym jest pałac oraz przylegający do niego park. Podczas zaboru pruskiego w mgowskim pałacu mieszkał dziedzic Zygmunt Działowski wraz ze swoimi córkami: starszą Aleksandrą i młodszą Barbarą. Zygmunt Działowski jest obecnie patronem wrocławskiego liceum.

Tuż obok pałacu zbudowano piękną kaplicę pod wezwaniem św. Barbary. Jak głosi legenda pod kapliczką znajduje się kryształowa trumna z ciałem jednej z córek późniejszych właścicieli Mgowo. Złożono ją w kryształowej trumnie wraz z ukochaną lalką w ręku. Od kaplicy do pałacu prowadzi podziemny tunel, który jest zawalony. W XVI wieku Mgowo nosiło nazwę Lehn Dorf. Od nazwy wsi

swoje nazwisko przyjął ród Lehn-dorffów, późniejszych właścicieli miejscowości Sztynort na Mazurach.

Kilka kilometrów na północ od Mgowo znajdują się Wiewiórki. Lokalną atrakcją jest dziecięcy wyścig kolarski organizowany w sierpniu.

Błędowo to wieś położona kilka kilometrów na zachód od Wiewiórek. Ludność osiedlała się na tych ziemiach na długo przed tym jak Mieszko I przyjął chrzest. O ich obecności świadczą relikty w postaci kręgu kamiennego o średnicy 15 m z piramidą z kamieni na wysokość 2,4 m, pod którą znaleziono w 1876 r. urnę z kośćmi, szkielet i monetę miedzianą z początku V wieku.

Zabytkiem architektury sakralnej w Błędowie jest kościół gotycki pod wezwaniem św. Michała Archanioła z początku XIV

wieku. Kościół jest jednonawowy i orientowany. Kluczowym rokiem w historii parafii był 1922. Doszło wówczas do pożaru, który strawił wnętrze świątyni. Rok później odbudowano kościół rozbudowując go o prezbiterium i zakrystię. W przyległej kaplicy miejsce wiecznego spoczynku znaleźli członkowie rodziny Błochowicków. Kościół w Błędowie nie posiada wieży, choć istniała ona jeszcze w latach 60. ubiegłego stulecia. Do 1949 roku miejscowość była siedzibą gminy Błędowo.

Mieszkańców okolicy szczególnie doświadczyła II wojna światowa. Już jesienią 1939 roku kilkunastu z nich zostało zamordowanych przez Niemców w parowie nieopodal Mgowo, co upamiętnia obelisk przy drodze Mgowo – Wiewiórki.

tekst i fot. Piotr Wołyński

Sierpniowa wycieczka do Wiewiórek gwarantuje podziwianie „żniwnych widoków”

W Błędowie dzwony umieszczone są na specjalnej dzwonnicy na cmentarzu

Kapliczka w Mgowie imponuje wyjątkowością architektury

Obelisk w Błędowie upamiętnia pomordowanych mieszkańców okolicy

Figurka zamyślnego Jezusa – ciekawostka turystyczna Błędowa

W przypałacowym parku latem wypocząć można w cieniu wiekowych dębów oraz skorzystać z umiejscowionego tam placu zabaw

Łobdowo

Ludzie z pasją

Leopold Tomaszewski jest pasjonatem ogrodnictwa. Ma ogromną wiedzę na temat roślin, którą się z nami podzielił.

Przydomowa pasieka Pana Tomaszewskiego

Kiedy się Pan zaczął pasjonować ogrodnictwem?

– Na dobre moja ogrodnicza pasja rozpoczęła się 12 lat temu. Od momentu kiedy się tu przeprowadziłem rozpocząłem moją przygodę z ogrodem. Zacząłem szukać informacji w literaturze, aby nauczyć się więcej. Zaciekała mnie ona na tyle, że postanowiłem zdobyć kilka tych roślin i posadzić je w swoim ogrodzie.

Dlaczego akurat ogrodnictwo?

– Poczulem odpowiedzialność za kawałek ziemi, który znajduje się wokół mojego domu. Uważam, że ogród to sposób na życie, kiedy jest się na emeryturze. Praca w ogrodzie daje mi dużo satysfakcji i zadowolenia. Pracując na działce odpoczywam. Mam też namacalne korzyści – owoce, warzywa czy mёд.

Co aktualnie znajduje się w Pana ogrodzie?

– Mój ogród jest różnorodny. Znajdują się głównie drzewka i krzewy owocowe, warzywnik, mam także pszczoły. Jest to wszystko połączone ze sztucznymi bądź naturalnymi elementami wystroju. Mam m.in. maliny, winogrona, brzoskwinie, morele czy kiwi.

Jak długo zajmuje się Pan pszczołami?

– Pszczoły mam od 10 lat. Z początku były niepowodzenia. Zacząłem czytać książki i nawiązałem kontakt z pszczelarzem. Potem już sobie radziłem sam. Teraz mam trzy ule.

Czy są jakieś rośliny, którymi Pan się szczególnie interesuje?

– Pasjonuję się szczególnie winogronami bezpestkowymi, które są trudne w utrzymaniu. Szczególną sympatią darzę także borówkę amerykańską. Specjalnie je pielęgnuję. Przez te wszystkie lata miałem dużo odmian winogron, obecnie mam cztery. Zostawiłem sobie, te które są najsmaczniejsze, najwartościowsze i przystosowane do życia w naszym klimacie.

Grzyb wyrzeźbiony z żelazka brunatnego

Największy sukces ogrodniczy?

– Podobnie jak w życiu sukcesy przeplatają się tu z niepowodzeniami. Z czasem nabrałem doświadczenia w uprawie roślin. Jednak udało mi się wielokrotnie wyhodować piękne duże brzoskwinie i wcześniej już wspomniane winogrona.

Czy ogród ulega zmianom?

– Co roku muszę coś przesadzać. Zastanawiam się i ciągle coś zmieniam. Ogród powinien być praktyczny i piękny, a przede wszystkim ma służyć mi. Trzeba

rezygnować z roślin, które się nie sprawdziły.

Czy poza ogrodnictwem ma pan inne pasje?

– Główna pasja to wędkarstwo. Lubię chodzić nad rzekę i łowić ryby. Panuje tam cisza i spokój.

Plany ogrodnicze na przyszłość?

– W najbliższym czasie chce postawić z kamienia chatę ogrodnika, w której będzie można usiąść na pieńkach przy kamiennym stole.

tekst i fot. Agnieszka Zielińska

REKLAMA

MKK Sp. z o.o.

MKK Sp. z o.o.

Serwisy internetowe i portale

- serwisy internetowe
- portale korporacyjne
- strony firmowe
- strony tematyczne
- nietypowe realizacje

Usługi internetowe

- hosting strony
- poczta e-mail
- domeny internetowe (.pl, .com itp.)

Dostępny

PROFESJONALNE STRONY INTERNETOWE

MKK Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4

Biuro czynne:
Poniedziałek - Piątek
godz. 8.00 - 16.00

tel. (056) 682 26 34
e-mail: strony@mkk.pl
www.mkk.pl

Gmina Wąbrzeźno

Jak się żyje w Wałyczu?

Wałycz jest wsią graniczącą z Wąbrzeźnem, która liczy około tysiąca mieszkańców.

Pierwsze wzmianki o niej pochodzą z 1312 roku, kiedy to w dokumentach wymieniano nieistniejącą dzisiaj kaplicę, będącą

filią kościoła w Niedźwiedziu. W Wałyczu znajdują się: osiemnastowieczny dworek, który jest wpisany do wojewódzkiego re-

jestru zabytków, dziewiętnastowieczna gorzelnia i kuźnia. Wieś znajduje się na zielonym szlaku turystycznym.

Wśród plusów mieszkania w tej miejscowości mieszkańcy wskazują bliską odległość od miasta i lasu oraz dobre połącze-

nia drogowe. Jest tu także sklep i świetlica.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Teresa Osip
mieszka w Wałyczu od urodzenia

– W Wałyczu przez lata wiele się zmieniło. Teraz praktycznie nie odczuwa się tego, że mieszkamy na wsi, a nie w mieście. Większość zakupów robi się w Wąbrzeźnie, mamy bardzo dobry dojazd do miasta. Z kolei mamy bliżej do lasu niż mieszkańcy miasta, jest dokąd przejść się na spacer. Bardzo dobrze, że w Wałyczu dzięki środkom unijnym i z urzędu gminy powstała świetlica. Ta sala urozmaiciła nam życie. Odbywają się w niej imprezy dla dzieci i dla dorosłych. Razem z osiemnastoma koleżankami działam w kole gospodyń wiejskich. Pomagamy przy organizacji imprez, latem organizowaliśmy festyn rodzinny, przygotowaliśmy wieniec, wypieki i bigos na dożynki gminno-powiatowe. Stosunki pomiędzy sąsiadami odbywają się bez zbędnych waśni. Staramy się dbać o teren przed naszymi blokami, gdy przychodzi czas prac w ogródkach, robimy to razem. Mieszkam w Wałyczu od urodzenia i nie przeprowadziłabym się nigdzie indziej.

Barbara Dunajska
mieszka w Wałyczu od 24 lat

– Przez ten czas, odkąd tutaj mieszkam, żyło się w Wałyczu różnie, raz lepiej, raz gorzej. Teraz nie widzę powodów do narzekania. Przy tak małej odległości do miasta i dobrej komunikacji także ci, którzy nie mają samochodów, nie mają problemów z dojazdem do pracy, szkoły, na zakupy czy do lekarza. Kiedyś często zdarzało się, że do Wąbrzeźna dojeżdżało się rowerem, dzisiaj rowerów używa się raczej do przejażdżek dla przyjemności. Coraz piękniej prezentuje się nowe osiedle i teren przy blokach, który jest zadbane. Jeżeli coś by się tutaj przydało, to więcej chodników.

Krzysztof Fetka
mieszka w Wałyczu od czternastu lat

– Kiedy tutaj budowaliśmy dom, teren był nieuzbrojony. Nie było prądu, a wodę na budowę musieliśmy dowozić. Dzisiaj nie musimy się o to martwić, mamy już także kanalizację. Po stronie plusów mieszkania w Wałyczu stawiam spokój. Sąsiadów mam takich, że lepszych mi już nie trzeba. Może moje dzieci wolałyby mieszkać w mieście, tam pewnie miałyby więcej kolegów, a tutaj po powrocie ze szkoły nie mają tylu możliwości spotykania się. Mamy chodnik w centrum wsi, ale przydałoby się lepsze utwardzenie bocznych uliczek, bo szczególnie po zimie ciężko się nimi poruszać.

Daria Chylińska,
13 lat, od 8 lat mieszka w Wałyczu

– Do gimnazjum dojeżdżam ze znajomymi. Dzieci stąd uczą się w szkołach podstawowych w Wąbrzeźnie, Myśliwcu i Zieleniu. W Wałyczu podoba mi się nawet bardziej niż w Wąbrzeźnie, bo tutaj jest mniej ruch. Jest ładnie, teraz buduje się dużo nowych domów. Mamy plac zabaw i świetlicę, w której znajduje się także biblioteka i jest dostęp do internetu. Mam tutaj dużo koleżanek i kolegów, nie mam problemów ze znalezieniem towarzystwa do spędzenia wolnego czasu. Na Osiedlu Leśnym, gdzie mieszkam, przydałby się sklep, bo na zakupy mamy dość daleko.

Danuta i Franciszek Rumińscy
od 30 lat mieszkają w Wałyczu. Franciszek Rumiński jest sołtysem wsi.

– W Wałyczu mieszka się nam dobrze, dużym plusem jest bliskość miasta. Dzięki temu mamy wodę i kanalizację. Blisko jest na dworzec kolejowy, autobusy PKS ułatwiają dojazd tym, którzy nie mają samochodów. Obecnie rolników jest tutaj już niewiele, większość ludzi pracuje w różnych zakładach. Dla tych, którzy pracują w Wąbrzeźnie ułatwieniem jest obwodnica miasta, która skróciła czas dojazdu do pracy. Dobre połączenie sprawia, że wielu ludzi dojeżdża też do pracy do Torunia.

W Wałyczu buduje się teraz dużo nowych domów. Niebawem Osiedle Leśne zyska oświetlenie. Niedogodnością jest z kolei to, że wieś jest bardzo rozciągnięta, przez co trudno dobrze utrzymać drogi. Poza tym podstawowe zakupy można zrobić na miejscu, a we wsi panuje dobra atmosfera. Można zaufać sąsiadom, którzy dopilnują dobytku i inwentarza.

Ewa Zdrojewska,
studentka piątego roku pedagogiki na UMK, w Wałyczu mieszka od urodzenia

– Jestem zadowolona z możliwości dobrego dojazdu do Torunia. Dojeżdżam stąd na dzienne studia i tak jest po prostu taniej. Opłacenie akademika kosztuje około trzystu złotych miesięcznie, dojazdy mniej. Wielu ludzi w moim wieku planuje stąd wyjechać, szukać pracy w innych miastach lub za granicą. Zostają ci, którzy widzą tutaj dla siebie szansę na pracę. Ja po studiach planuję raczej tutaj pozostać. Niedogodnością jest to, że ludzie w moim wieku nie mają tutaj wielu możliwości aktywnego spędzania czasu, brakuje jakichś kół zainteresowań. Dobrze mają za to najmłodsi, którzy korzystają ze świetlicy i biblioteki. Dużym plusem jest to, że w Wałyczu działa przedszkole, które wyrównuje poziom kształcenia tutejszych dzieci w zestawieniu z dziećmi z Wąbrzeźna.

Ulgi w ZUS-ie dla przedsiębiorców

W ramach cyklu artykułów dotyczących zakładania firmy przedstawiamy kilka informacji na temat opłacania składek ZUS.

– Osoby, które po 24 sierpnia 2005 roku rozpoczęły prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, przez okres 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności mogą opłacać składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej przez siebie kwoty, nie niższej jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę – mówi Bożena Maria Wankiewicz, rzecznik prasowy Oddziału ZUS w Toruniu.

Z preferencyjnych zasad opłacania składek nie mogą natomiast skorzystać osoby, które: w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadziły firmę lub świadczyły usługi na rzecz byłego pracodawcy.

Składki na ubezpieczenie od ustalonej podstawy wymiaru mogą opłacać jedynie osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, w tym wspólnicy spółki cywilnej.

– Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Osobami prowadzącymi działalność gospodarczą są więc

również osoby wykonujące wolny zawód np. adwokaci i lekarze – wyjaśnia rzecznik.

Oznacza to, że po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, przedsiębiorca może opłacać składki od podstawy wymiaru nie niższej niż kwota 30% minimalnego wynagrodzenia.

Z preferencyjnych zasad opłacania składek nie mogą skorzystać wspólnicy spółek jawnych, komandytowych lub partnerskich oraz jednoosobowy wspólnik spółki z o.o., a także twórcy i artyści.

– Od 1 stycznia 2009 r. minimalne wynagrodzenie wynosi 1276 zł, a minimalna podstawa wymiaru składki 382,80 zł (30 % z 1276 zł). Podstawa ta ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu, jeżeli działalność została rozpoczęta lub zakończona w trakcie miesiąca kalendarzowego lub w przypadku gdy prowadzący działalność przez część miesiąca był niezdolny do pracy i spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego – dodaje Bożena Maria Wankiewicz.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Należy pamiętać, że składki emerytalne i rentowe będą naliczane od zadeklarowanej kwoty 30%

minimalnego wynagrodzenia. To od tej podstawy będzie naliczana także składka na ubezpieczenie wypadkowe oraz chorobowe w przypadku jeżeli osoba przystąpi do tego ubezpieczenia.

Natomiast składkę na ubezpieczenie zdrowotne należy naliczać i opłacać na ogólnych zasadach, czyli od zadeklarowanej kwoty, nie niższej niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna. Nie ulega również proporcjonalnemu zmniejszeniu w sytuacji, gdy działalność została rozpoczęta lub zakończona w trakcie miesiąca jak również za okres pobierania zasiłków.

Ponadto osoby prowadzące działalność gospodarczą mają obowiązek opłacać składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Od 1 kwietnia 2006 roku osoba korzystająca z ulgi powinna składać dokumenty ubezpieczeniowe z kodem 05 70 xx. Oznacza on, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą zadeklarowała kwotę nie niższą niż 30% minimalnego wynagrodzenia.

Szymon
Wiśniewski

OGŁOSZENIA DROBNE

Działka 40 arów ze stawem przy lesie przez działkę przechodzi prąd, kanalizacja wodociągowa 3km od Golubia 21zł/m2. Tel. 0513 082 643.

Sprzedam mieszkanie własnościowe o pow. 62,9 m2 na pierwszym piętrze w Golubiu-Dobrzyniu. Cena do uzgodnienia. Tel. 600 231 340 lub 662 074 990.

Sprzedam samochód marki Fiat Bravo 1,9JTD (105km), rok produkcji 1999, granatowy metalic, klimatyzacja, alufelgi, wspomaganie kierownicy, elektryczne szyby i lusterka, zderzaki w kolorze nadwozia, wersja GT. Tel. 608 592 509.

Sprzedam dom 240m2 na działce 7 tys m2 ze stawem przy lesie. 3 km od Golubia-Dobrzynia. Zaczysne miejsce. Możliwość dokupienia sąsiednich działek o powierzchni 1,2ha. Cena 470 tys. Tel. 056 683 65 26. lub 513 082 643.

Sprzedam materac leczniczy z wełny wielbłądziej o wymiarach 140 x 200 firmy Argala na pięcioletniej gwarancji. Nowy – nieużywany. Cena do uzgodnienia. Tel. 782 132 119.

Sprzedam mieszkanie 4-pokojowe rozkładowe, I piętro, (dwie piwnice, garaż murowany) kuchnia w zabudowie. Tel. 515 308 939.

Sprzedam głośniki kenwood nowe nie używane 150w trójdrożne 13cm oraz 180w 16.5cm. Cena 100 zł. Tel. 0790 476 686.

Sprzedam samsunga f700, stan bdb, cena 550 zł. Tel 663 167 176.

Sprzedam opel astra 1.7 td isuzu 82 km, 1992 rok, niebieski, kombi, stan db, cena 4200. Tel. 665 802 953.

Posprzątam, wypiorę, poprasuję, przywiozę zakupy. Tel. 695 898 531.

Sprzedam Peugeot 206, rocznik 1990, 1100 cm3, el. szyby i lusterka, immobiliser, wsp. kierownicy, ABS, CD Sony. Tel. 783 011 319.

Sprzedam lodówkę Polar 180 zł oraz wersalkę z dwoma fotelami za 180 zł. Tel. 661 822 854.

Sprzedam rower górski. Cena 170 zł. Tel 783 011 261.

Sprzedaje drewno opałowe obładry sosnowe w pęczkach lub pocięte. Tel. 783 011 261.

Przyjmę stare meble. Tel. 880 163 567.

Sprzedam suknię ślubną z bolerkiem i welonem. Rozmiar 36-38. Pierwsza właścicielka. Stan bdb. Tel. 661 769 088.

Sprzedam tanio dom i zabudowania gospodarcze z ogrodem na działce 0,45 ha w centrum wsi przy trasie Wąbrzeźno - Chełmża. Tel. 661 530 563.

Sprzedam 3-pokojowe mieszkanie o powierzchni 65,5 m2 oraz garaż. Książki. Tel 508 346 386 lub 512 562 500.

Kupię kosz do kosiarki samojednej John Deere X300 R. Tel. 608 368 700.

Sprzedam. komputer P4 2,4GHz, 512RAM, dysk 40GB, GF5200FX, CDRW, Monitor 17", 450zł, Wałycz. Tel. 609 551 055.

Sprzedam działkę 5000 m2 ul. Krasin-skiego Wąbrzeźno. Tel. +49 151 1565 1505.

Sprzedam 6 uli z pszczołami. Tel. 510 347 250.

Sprzedam mieszkanie 65m2, na parterze 3 pokoje, piwnica, okna PCV, kafelki, panele podłogowe, po remoncie, blisko Wąbrzeźna. Tel. 606478379

CHCESZ ZAMIEŚCIĆ DARMOWE OGŁOSZENIE DROBNE W TYGODNIKU CWA?

WEJDŹ NA STRONĘ www.cwa.info.pl lub wyślij zamieszczony poniżej kupon

na adres: Redakcja CWA ul. Rynek 20, 87-400 Golub-Dobrzyń

KUPON NA DARMOWE OGŁOSZENIE DROBNE W TYGODNIKU

Dane zleceniodawcy (do wiadomości biura ogłoszeń):

Imię i nazwisko:

Adres:

Tel.

Informujemy, że Państwa dane osobowe nie będą udostępniane, a jedynie przetwarzane przez nas na potrzeby niniejszego ogłoszenia.

Uwaga! Treść ogłoszeń nie może być związana z działalnością gospodarczą - tu proponujemy reklamy.

Prosimy: wpisz treść ogłoszenia oraz dane teleadresowe.

Uwaga: każda litera, kropka, myślnik itp. to jeden znak. Każda linia mieści 30 znaków graficznych.

OFERTY PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Wąbrzeźnie dysponuje wolnymi miejscami pracy na terenie powiatu wąbrzeskiego w zawodach:

Cieśla,
Dekarz,
Dozorca,
Elektryk – konserwator,
Elektromonter zakładowy,
Fryzjer,
Kierownik produkcji,
Kierowca B, C – dystrybutor lokalny,
Kierowca C+E,
Kierowca kat.D,
Kucharz,
Magister farmacji,
Mechanik samochodów ciężarowych,
Murarz, tynkarz,
Operator traka taśmowego i pionowego,
Piekarz, ciastkarz, cukiernik,
Pracownicy przemysłu drzewnego,
Pracownik fizyczny,
Pracownik do ocieplania budynków,
Pracownik gospodarczy,
Spawacz,
Sprzedawca na stację paliw,
Zastępca kierownika produkcji.

Poza terenem powiatu wąbrzeskiego w zawodach:

Brygadzysta, cieśla,
Elektryk,
Hydraulik,
Kierowca C+E, D,
Kierownik budowy, murarz, majster, monter sieci wod – kan (zewnętrznych),
Murarz, cieśla, zbrojarz,
Policjant,
Przedstawiciel handlowy, koordynator sprzedaży,
Pracownik produkcji,
Pracownik montażowy, pracownik magazynowy,
Specjalista do obsługi wypalarki laserowej CNC komputerowej,
Spawacz elektryczny, spawacz kotłów C.O.,
Szwaczka, brakarka, guzikarka, dziurkarka,
Ślusarz – spawacz,
Zbrojarz, monter konstrukcji stalowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wąbrzeźnie
tel. 056 688-24-51 wew. 123 – teren Miasta Wąbrzeźno i Gminy Dębowa Łąka
tel. 056 688-24-51 wew. 121 teren Gminy Wąbrzeźno, Książki, Piłźnica
tel. bezpłatny 0800-444-778

Choroby

Nie spalaj się!

Syndrom wypalenia zawodowego to zespół dolegliwości psychicznych i somatycznych. Jest to stan wyczerpania emocjonalnego i fizycznego. Występuje on na skutek stresu związanego z przepracowaniem. Może dotknąć każdego, niezależnie od wykonywanej profesji.

Z wypaleniem zawodowym mamy do czynienia w przypadku, gdy praca przestaje przynosić satysfakcję. Pracownik może zacząć stawiać sobie cele, którym nie jest w stanie podołać. Pojawia się uczucie pustki i bezsensu. Osoby, których dotyczy zjawisko wypalenia, niejednokrotnie mają poczucie zmarnowanego czasu i wysiłku. Są one często niezadowolone z wyników swojej pracy i z zajmowanego stanowiska.

Syndrom ten najczęściej dotyczy osoby, których praca opiera się na częstych kontaktach z ludźmi. Są to takie profesje jak: pedagodzy, lekarze, pielęgniarki, psycholodzy itd. Ponadto osoby podatne na wypalenie są często perfekcjonistami. Stawiają sobie bardzo wysokie cele. Są to pracownicy, którzy byli w przeszłości pracoholikami. Ich zawód jest dla nich całym życiem. Mają poczucie misji, której poświęcają wszystko. Bardzo często zdarza się, że nie potrafią zdystansować się do swojej pracy. Za bardzo angażują się emocjonalnie w sprawy pacjentów, podopiecznych czy ludzi, z którymi pracują. Może to doprowadzić do zaburze-

nia wewnętrznej stabilności. Kiedy pracownik „przynosi” pracę do domu, odbija się to również negatywnie na jego relacjach z bliskimi.

W grupie ryzyka wypalenia są również osoby, które mają

niskie poczucie własnej wartości i nie wierzą we własne możliwości. Często uciekają od trudnych sytuacji i nie zawsze mogą odnaleźć się w swoim miejscu pracy.

Wypalenie zawodowe może mieć miejsce, gdy na pracownika nałożone są zbyt wysokie wymagania nieadekwatne do jego kwalifikacji. Pojawiające się poczucie niekompetencji doprowadza do zniechęcenia. Brak efektów, narastający stres prowadzi do emocjonalnego dyskomfortu.

Gdy pojawią się pierwsze symptomy wypalenia należy im natychmiastowo przeciwdziałać.

Są znaczącym sygnałem, by pracownik zmienił nastawienie do siebie i wykonywanego zawodu. Należy w miarę możliwości zdystansować się do swojej profesji, walczyć ze stresem i organizować sobie pracę w inny sposób niż dotychczas. Odpoczynek od spraw zawodowych pozwoli na stabilizację i uniknięcie przeciążenia od nadmiaru obowiązków. Wypaleniu zawodowemu można przeciwdziałać i z nim walczyć, a przezwyciężenie tego syndromu jest całkiem realne.

Paulina Szulc
fot. R. Kaliski

Profilaktyka

Stop wypaleniu

Wojewódzkie Ośrodki Medycyny Pracy w naszym województwie w ubiegłym miesiącu rozpoczęły akcje przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

– Jak dotąd wśród zakładów pracy, które zgłosiły udział w programie nie ma instytucji z powiatu wąbrzeskiego – informuje rzecznik prasowy Urzędu Marszałkowskiego, Beata Krzemińska.

Program finansowany jest przez samorząd regionalny. Koszt przeznaczony na realizację projektu, a poniesiony w całości przez samorząd województwa to 75 tysięcy zł. Do współpracy Wojewódzkie Ośrodki Medycyny Pracy z terenu województwa zaprosiły ponad siedemset firm i instytucji. Do tej pory zgłosiło się ich ok. dwadzieścia.

– Wojewódzkie ośrodki medycyny pracy w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku rozpoczynają program, który pozwoli określić skalę problemu w naszym województwie i grupy szczególnego ryzyka, a także wskazać pakiet działań związanych z tym problemem potrzeb psychoedukacyjnych i psychoprofilaktycznych oraz interwencyjnej pomocy psychologicznej – informuje marszałek województwa Piotr Całbecki.

W ramach programu będą realizowane w pierwszej kolejności anonimowe badania ankietowe. Ich celem będzie sprawdzenie przyczyn wypalenia zawodowego danego pracownika. Zostaną one przeprowadzone przez pracodawców wśród swoich podwładnych. Na podstawie wyników tych ankiet dobrane zostaną metody działań profilak-

tycznych. Odbędzie się również szkolenie liderów profilaktyki, którzy w swoim zakładzie pracy będą nadzorować realizację programu. Szkolenie pozwoli zdiagnozować skalę problemu, ale będzie miało już charakter profilaktyczny. Przewidziane jest m.in. uruchomienie infolinii dla pracowników, a także utworzenie mobilnego gabinetu psychologicznego. Na 18 września została zaplanowana konferencja naukowa, podczas której fachowcy z Instytutu Medycyny Pracy opowiedzą o zjawisku wypalenia zawodowego. Spotkanie będzie miało charakter otwarty, uczestniczyć w nim będą mogli wszyscy zainteresowani pracodawcy, także ci, którzy jeszcze nie zgłosili udziału w programie.

– Dopiero na podstawie wyników ankiet i efektów szkolenia poznamy bliżej skalę zjawiska, dowiemy się jak duże jest zapotrzebowanie na profilaktykę w tej dziedzinie życia i podejmiemy konkretne działania profilaktyczne, pod nadzorem specjalistów-psychologów – mówi Beata Krzemińska.

Formularz zgłoszeniowy można znaleźć na stronie internetowej województwa kujawsko-pomorskiego. Wypełniony wniosek należało przesłać do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy do końca sierpnia. Program będzie również kontynuowany w przyszłym roku.

Paulina Szulc

Dietetyka

Dieta makaronowa

Makaron nie musi być zagrożeniem dla figury. Niebezpieczne są dodatki, z którymi go spożywamy, zwłaszcza sosy. Jeśli odpowiednio dobierzesz składniki i ograniczysz wielkość porcji, w ciągu tygodnia możesz schudnąć 2 kg.

Dieta makaronowa zakłada spożywanie 5 posiłków dziennie o stałych porach. Należy pić jak najwięcej niegazowanej wody mineralnej, herbat ziołowych i soków.

ŚNIADANIA:

- 2 łyżki muesli wymieszaj z 1 łyżeczką pestek dyni i 100 g jogurtu
- 1 bułka z miodem, kawa lub herbata bez cukru
- 1 kromka chleba pełnoziarnistego posmarowana masłem, 1 jajko na twardo, kawa lub herbata owocowa
- 2 kromki grahama, 30 g sera camembert, 1 pomidor, 1 szklanka soku owocowego
- 1 grahamka, 100 g chudego sera wiejskiego, 1/2 papryki czerwonej
- 1 kajzerka, odrobina masła, 2 plasterki szynki

drobiowej, 1/2 pomidora

DRUGIE ŚNIADANIE:

- 1 kromka chrupkiego pieczywa cienko posmarowana masłem, kawa lub herbata bez cukru
- 2 sucharki, 1 pomarańcza
- 100 g chudego jogurtu naturalnego
- 100 g ciasta drożdżowego z jabłkami
- 1 kromka pumpernika z masłem i kilkoma plasterkami ogórka
- 1 szklanka soku pomarańczowego, 3 rzodkiewki

OBIAD:

- makaron sojowy z pieczoną rybą
- makaron rurki z białym sosem (usmaż 50g kurczaka, ¼ papryki, kawałek pora i marchwi, rozpuść masło, dodaj trochę maki, wymieszaj, dodaj trochę mleka i gotuj, aż zgęstnieje, przypraw i dodaj pokruszony ser. Ugotowany makaron polej przygotowanym sosem.
- tagliatelle z sosem szpinakowym (szpinak umyj i usuń twarde łodygi, włóż do garnka i gotuj 2-3 minuty. Osącz. Ser gorgonzola rozkrusz i włóż

do rondelka. Wlej 2 łyżki mleka, dodaj szpinak, przypraw do smaku czarnym pieprzem, wymieszaj. Polej sosem makaron)

- kotleciki z kurczaka z makaronem tagliatelle, sałatka na przystawkę (200g filetu z kurczaka pokrój w kostkę i zmiksuj na dość gęstą masę z bułką tartą, łyżką sera śmietankowego, 1 łyżką masła orzechowego, jajem, pietruszką, solą i pieprzem. Łyżką nakładaj masę na lekko natłuszczoną brytfannę - powinno wystarczyć na ok. 10 kotlecików. Piecz 15 minut w temperaturze 180 stopni. Ugotuj makaron w dużej ilości osolonej wody, odcedź)
- spaghetti (na patelni rozgrzej oliwę, włóż 30g pieczarki, smaź 4-5 minut. Dodaj 30g szynki i pół opakowania sera śmietankowego, mieszaj, aż się rozpuści. Ugotuj makaron, polej sosem, posyp parmezanem).
- spaghetti z czosnkiem i ziołami (ugotuj spaghetti, odcedź. Rozpuść margarynę w rondlu, dodaj czosnek, zioła, sól i pieprz. Dołóż spaghetti i wymieszaj. Posyp 1 łyżką parmezanu)

PODWIECZOREK:

- banan, jabłko, 2 kiwi, gruszka lub arbuz

KOLACJA:

- 3 plasterki chudej szynki, sałatka z pomidora, 1 kromka chleba pełnoziarnistego
- sałatka z kurczaka - 40 g pieczonego kurczaka, zielona sałata, 2 pomidory, 1 łyżka kukurydzy, przyprawy do smaku, 1 łyżka jogurtu naturalnego
- 2 kromki pieczywa chrupkiego z masłem i pomidorem
- 2 plasterki szynki wołowej, 2 kromki chleba razowego, 2 łyżki sałatki jarzynowej
- sałatka makaronowa (pół czerwonej i zielonej papryki, 100 g makaronu świderki, pół małej puszki tuńczyka w sosie własnym, 2 łyżki jogurtu, sól, pieprz i sałata)
- 2 naleśniki z serem, 1 szklanka soku wielowarzywnego

INFORMATOR

Pogotowie
numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

ZOZ Szpital Powiatowy
Wolności 27
tel. 56 689 17 35

Komenda Powiatowa Policji
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.
Wolności 28
tel. 56 687 72 21

**Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej**
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.
Matejki 11
tel. 56 689 09 00

Straż Miejska
Wolności 18
tel. 56 688 17 10

Administracja:
Starostwo Powiatowe
Wolności 44
tel. 56 688 24 50

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
Wolności 18
tel. 56 688 45 00

Urząd Gminy Wąbrzeźno
Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

Urząd Gminy Dębowa Łąka
tel. 0 56 688 49 10

Urząd Gminy Płużnica
tel. 056 688 72 10

Urząd Gminy w Książkach
tel.(056) 68 88 167

**Urząd Miasta i Gminy
w Radzynie Chełmińskim**
Pl. Tow. Jaszczurczego 9
tel. 0 56 688 60 01

Miejski Punkt Informacji
ul. Poniatowskiego 8
tel. 056 471 99 60

Powiatowy Urząd Pracy
Wolności 44
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
Maciej Rataja 2
tel. 56 687 17 77

**Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna**
1 go Maja 46
tel. 56 688 17 55

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Wolności 27a
tel. 56 687 33 15

Zarząd Dróg Powiatowych
1 go Maja 61
tel. 56 687 13 79

PKP Informacja
tel. 56 621 30 44, 56 699 50 09

PKS
tel. 56 688 14 62

Horoskop 27 sierpnia – 2 września

Koziorożec (22.12.-20.01.)

 Burza uczuć przelatających się od dłuższego czasu przez Twoje życie osobiste zacznie powoli przycichać. Czy to oznacza, że Wasz romans wygasa? Absolutnie nie, choć etap totalnego zauroczenia rzeczywiście minął i dopiero teraz możecie się sobie uważnie przyjrzeć w świetle dnia i bez różowych okularów. To, co zobaczycie, może pozbawić pewnych złudzeń.

Byk (21.04.-21.05.)

 Każdego dnia będziesz czuć, że właśnie teraz zmienia się Twoje życie. To bardzo ważny moment, przełomowy. Wiesz, że należy wykorzystać swoją szansę, działać, ale z drugiej strony zacznie Cię nachodzić pragnienie, by stanąć z boku jak obserwator i patrzeć na rozwój wydarzeń jak widz w kinie. Nie wolno Ci tego zrobić. Musisz kontrolować sytuację.

Panna (24.08.-23.09.)

 Nieoczekiwanie pojawi się propozycja, która nie współgra z Twoimi planami zawodowymi, ale ma jedną ogromną zaletę. Obiecuje te wszystkie profity, o których marzysz. Wystarczy się tylko schylić i wziąć. Świetna perspektywa! Nie obawiaj się takiej radykalnej zmiany. Twoja kariera na tym nie ucierpi, co więcej, udowodnisz, że potrafisz być elastyczna. Nie wahaj się ani chwili.

Wodnik (21.01.-19.02.)

 Powoli zaczynasz tracić cierpliwość. Chciałbyś widzieć jakiś postęp w Waszych relacjach, a jak go nie ma, tak nie ma. Ale pod koniec tygodnia dojdzie do dwóch kluczowych wydarzeń. Po pierwsze, znajdziesz odpowiedni moment, by wreszcie powiedzieć o swoich oczekiwaniach. A po drugie, w konsekwencji podejmiesz ostateczne decyzje. Przyszłość zostanie za plecami i pójdziesz na przód.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

 Zazwyczaj jesteś osobą nadzwyczaj cierpliwą i spokojliwą. Ale wszystko ma swoje granice. Po kłótni z byłą przyjaciółką poczujesz, że nie masz już ochoty dłużej godzić się z losem. Że chcesz żyć własnym życiem, a nie cudzym. Spełniać swoje marzenia, myśleć o własnych pragnieniach. Trudno przewidzieć, na jak długo starczy Ci sił i zapału. Zacznij od rozwiązania jednego problemu.

Waga (23.09.-22.10.)

 To oczywiście bardzo przyjemne, gdy ktoś przekonuje Cię, że wkrótce dostaniesz podwyżkę. Gorzej, jeśli ogranicza się to tylko do słownych deklaracji. W takiej sytuacji trzeba mieć się na baczności. Możliwe, że ktoś Tobą manipuluje i wykorzystuje Twoją naiwność oraz dobrą wolę. Jeżeli obietnica nie spełni się w najbliższym czasie, rozważ zmianę pracy.

Ryby (20.02.-20.03.)

 Niedawna próba zaczęcia wszystkiego od początku nie przyniosła widocznego rezultatu i zaczynasz wątpić, czy była to słuszna decyzja. W rzeczywistości udało Ci się całkiem sporo. Jedyne błęd – chcesz osiągnąć wszystko i w krótkim czasie, a trzeba czasu i cierpliwości. Tak więc nie składaj przedwczesnie broni, nie zmieniaj swoich planów. Zrobiłaś już bardzo dużo, dalej będzie łatwiej.

Rak (22.06.-22.07.)

 Teraz, kiedy główna przeszkoda została pokonana i nic Wam nie zagraża, możesz odstąpić swój największy sekret i powiedzieć przyjacielom o swoim romansie. Choć pozwoli to uczuciu rozkwitnąć i rozwijać się, istnieje niebezpieczeństwo, że stając się miłośnią jawną, staci urok zakazanego owocu, który dodawał jej napięcia. Wtedy może się zdarzyć, że zatęsknisz za przeszłością.

Skorpion (24.10.-22.11.)

 Marzysz, by szybki, ale intensywny romans ożywił Twoje życie osobiste. Długi związek z partnerem już Ci spowszedniał, bo za dużo w nim rutyny. I trudno Ci uniknąć pokusy nowego szaleństwa. Ale jedyne, co Was połączy, szybko się wypali, nie będzie miejsca na zbudowanie głębszych relacji i bardzo szybko zapragniesz wrócić do poprzedniego partnera. Tylko czy on Ci wybaczy?

Baran (21.03.-21.04.)

 Dzięki wpływowi Wenus będziesz wyglądać zjawiskowo, poczujesz się pewnie, dostrzeżesz, że inni nie spuszczają z Ciebie oczu. A w dodatku jakkolwiek sprawą się nie zajmiesz, odniesiesz sukces. Ale najważniejsze, że znajdziesz się w odpowiednim miejscu, w odpowiednim czasie i... Czy będzie to miłość? Niewykluczone. Wykorzystaj ten dobry czas.

Lew (23.07.-23.08.)

 Myśli osób spod znaku Lwa zawsze wybiegają w przyszłość i nic ich tak nie cieszy jak ruch i ciągłe zmiany życia. Jednak bywają także inne przyjemności, o czym Lwy powinny pamiętać. Na przykład: doprowadzenie do końca zadania i satysfakcja z jego wyników. W tym tygodniu sprawy zawodowe mogą się mocno pokomplikować, jeśli nie wywiążesz się ze swoich obowiązków.

Strzelec (23.11.-21.12.)

 Potrafisz świetnie pracować w zespole. Ale gdy trzeba podejmować decyzje lub zostać liderem grupy, gubisz się i radzisz sobie gorzej. Tymczasem wkrótce pojawi się nowa propozycja zawodowa, oznaczająca dużą odpowiedzialność i autonomiczność. Czy ją przyjąć? Pamiętaj, że bez wsparcia doświadczonych osób i życzliwego szefa, trudno będzie osiągnąć sukces.

wrózka Adelajda

Pogoda	Czwartek 27.08.2009		temperatura	ciśnienie	wiatr	deszcz
	dzień 7:00 - 19:00		minimalna/odczuwalna/maksymalna			
	noc 19:00 - 7:00					
	Piątek 28.08.2009					
	dzień 7:00 - 19:00					
	noc 19:00 - 7:00					
	Sobota 29.08.2009					
	dzień 7:00 - 19:00					
	noc 19:00 - 7:00					
	Niedziela 30.08.2009					
	dzień 7:00 - 19:00					
	noc 19:00 - 7:00					

KALENDARIUM 27 sierpnia – 1 września

27 sierpnia

1883 – erupcja wulkanu Krakatau spowodowała w rejonie Indonezji olbrzymie (40 m) tsunami, które pochłonęło 36 000 ofiar.
1952 – RFN uzgodnił z Izraelem wysokość odszkodowań wojennych na 3 miliardy marek niemieckich.
1955 – wydano po raz pierwszy Księgę Rekordów Guinnessa.
1979 – Irlandzka Armia Republikańska przeprowadziła udany zamach na kuzyna królowej Elżbiety II lorda Mountbattena, ostatniego wicekróla Indii.
2003 – Mars znalazł się najbliżej Ziemi od prawie 60 tysięcy lat. Dystans jaki dzielił obie planety wynosił tylko 55 758 006 km.
28 sierpnia
1712 – Piotr I Wielki przeniósł stolicę z Moskwy do Sankt Petersburga, nowo powstałego miasta nad Nową. Moskwa pozostała centralnym ośrodkiem imperium.
1932 – w Berlinie Franciszek Żwir-

ko i Stanisław Wigura wygrali międzynarodowe zawody lotnicze Challenge.
1938 – w Stoczni Gdyńskiej położono stępkę pod drobnicowiec SS Olza, pierwszy statek pełnomorski budowany w II RP w Gdyni.
1929 – niemiecki sterowiec „Gräf Zeppelin” wystartował do lotu dookoła świata.
1943 – w Danii rozpoczął się strajk generalny przeciwko okupacji niemieckiej.
1991 – w Rosji zakazano działalności KPZR, a majątek zasekwestrowano.
29 sierpnia
1831 – brytyjski naukowiec Michael Faraday zaprezentował sposób otrzymania prądu z wykorzystaniem energii magnetycznej.
1930 – prezydent RP rozwiązał parlament.
1939 – Niemcy wystosowały ultimatum wobec Polski.
1949 – ZSRR przeprowadził pierwszą próbę z bombą atomową.

1966 – The Beatles zagraли ostatni wspólny koncert.
30 sierpnia
1933 – Adolf Hitler przedstawił swój rząd, w jego składzie był m.in. Hermann Göring.
1980 – Sierpień 1980: podpisano porozumienia szczecińskie (33 postulaty).
2005 – częstochowianin Piotr Bednarek odkrył poprzez Internet planetoide 2005 QK76.
31 sierpnia
1888 – zamordowano Mary Ann Nichols, pierwszą ofiarę Kuby Rozpruwacza.
1997 – Diana, księżna Walii i jej przyjaciel Dodi Al-Fayed zginęli w wypadku samochodowym w Paryżu.
1 września
1939 – wojska III Rzeszy Niemieckiej napadły na Polskę, rozpoczynając II wojnę światową. Prezydent Ignacy Mościcki wprowadził stan wojenny.

HUMOR

Szef do pracownika:
- Miarka się przebrała, zwalniam pana!
- Zwalniam? Jestem naprawdę mile zaskoczony szefie, bo zawsze myślałem, że niewolników się sprzedaje!

Panie kierowniku, chciałbym z panem pogadać w trzy oczy...
- Jak to w trzy oczy? Chyba w cztery oczy?
- Nie, tylko w trzy, bo na to co proponuję jedno oko trzeba będzie przymknąć...

- Mamo... kup mi małpkę. Proszę!
- A czym Ty ją będziesz karmił synku?
- Kup mi taką z Zoo, ich nie wolno karmić.

Krochmal		Stolica Peru	Końcowa część powieści	5	Kracze na drzewie	17	Zdjęcie, folka Talia, stan	Słodkie lekarstwo		Zasób, rezerwa	
Ogół duchowienstwa	6			18	Nauka o świetle			13	23		
Cięta, trafna odpowiedź								Wspañiale posłanie		Imię Terentiew	
					Ochrona Znak muzyczny						
		20									
Dymi na dachu				16	7	Przyrody w książce	21				
Drażek lino-skoczka		Np. wino		Druk reklamowy	Tylny żagiel	Życie, istnienie	1	Gruby w kniei	11	Koczownik azjatycki	
					Letni domek					19	
Niść chirurgiczna	Olej skalny		3	Żona lorda				Wyspa Napoleona	14	Rulon	
				Czuły w zębie							
Wełna na owcy						Pogląd odrzucający wiarę w Boga					8
Utwór poetycki											
								Wziętka w kartach			2
								Płyczna rzeczna			4
Płak wodny											
Trzosa, kabza											
						Nieemożność chodzenia					9
				22							

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Antoniego Reguńskiego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

SUDOKU

			9	7			8					1	6
1			5			4	7	6					
5	4												
9		5											
4			7	1									
				4		7	2	9					
			6		8			7					
			2			3	6	4					
6	9	2											

9			5		3								
3		2	8										
1		7				4							
					2	9		1					
			7		5			8					
	4			8									
										2			
8	7	1		4									

7		9					6						
			4		6				5	7	8		
			8	1									
4	2	5											
							7	2	3				
8	3							5					
								2	8	6			
				5									
				2	4				1				

						4							
							1	2					
3	7	9											
				8	3	4							
9		2											
									1	8			
4					2	3							
1	9												
2													

		7				5	4						
							2	5					
		4								2			
		6					3			5			
		8									6	9	
		2				1	8						
		3	9									8	
						4	6						
		8				2							1

KABACZEK NADZIEWANY

Składniki:

- 1 kabaczek
ok. 1 szkl. chudego mięsa wołowego lub z drobiu
ok. 1 szkl. ryżu
5 łyżek drobno pokrojonej zielonej pietruszki
1 szkl. przecieru pomidorowego
1/2 szkl. śmietany
sól, cukier
3/4 szkl. wywaru z warzyw
- 1 łyżka masła
2-3 łyżki posiekanego koperku

Sposób przyrządzenia:

Mięso zmielić, ryż ugotować na sypko. Kabaczka obrać, przekroić wzdłuż i wydrążyć miąższ. Ryż i mięso wymieszać z pietruszką. Przyprawić solą. Tym nadzieniem napełnić połówki kabaczka. Ułożyć w rondlu, podlać gorącym rosołem lub wywarem. Gotować. Później dodać przecier ze świeżych pomidorów. Gotować kilkanaście minut. Sos zaprawić śmietaną, dodać koperek i masło, ewentualnie sos zaciągnąć żółtkiem. Przyprawić solą i cukrem.

BIGOS Z KABACZKA

Składniki:

- 2 cebule
1 główka czosnku
pęczek koperku
sól, pieprz
- 1 kabaczek
4 pomidory
łyżka oleju

Sposób przyrządzenia:

Smażyć w kolejności: cebulę na oleju do zrumienienia, kabaczka pokrojonego w kostkę, wyciśniętą główkę czosnku, koperek drobno posiekany, pomidory. Poddusić składniki, by były miękkie. Doprawić.

ZUPA KREM Z KABACZKA

Składniki:

- 1 duży kabaczek
1 serek topiony
pół szklanki mleka
- 2 ząbki czosnku
sól, pieprz
3 łyżki masła

Sposób przyrządzenia:

Kabaczka obrać, pokroić w kostkę, wrzucić na rozgrzane masło, dolać szklankę wody, przykryć i gotować do miękkości. Zmiksować na gładki krem i dodać czosnek, dość dużo pieprzu i soli. Podgrzać mleko, rozpuścić w nim serek topiony i dolać to do kremu kabaczkowego. Całość chwilę gotować.

Dla smakoszy

Różne twarze kabaczka

Jest odmianą dyni. Pierwszy raz wyhodowano go we Włoszech i stamtąd pochodzi pierwotna nazwa tego warzywa – cukinia.

Kabaczek to roślina jednoroczna obejmująca grupę tzw. dyni szparagowej, pochodzącej z południowej części Ameryki Środkowej.

Owoce kabaczków są podługne, butelkowate, zwężające się

u nasady, o barwie zielonej, nakrapiane jaśniejszymi plamami zielonożółtawobeżowymi. W przekroju mają wygląd podobny do ogórków, z tym że ich miąższ jest zielonkawy. Najlepiej spożywać je w stanie niezupełnie

wyrośniętym, gdy osiągną długość dwudziestu pięciu centymetrów. Istnieje kilka – znacznie różniących się między sobą – odmian kabaczków.

Warzywa te zawierają: wapń, potas, żelazo, magnez, karoteny, witaminy: B1, B2, PP, C. Są niskokaloryczne, odkwaszają organizm i sprzyjają przemianie materii.

Podaje się je na surowo, smażone, pieczone, duszone, gotowane. Przyrządza się z nich zupy, drugie dania, sałatki, surówki, napoje, desery, a także marynaty.

Wąbrzeźno

Było i jest

W dzisiejszym numerze prezentujemy fotografię pochodzącą z okresu przed I wojną światową ilustrującą sklep Mieczysława Jezierskiego znajdujący się tuż obok rynku.

Dziś możemy w nim kupić artykuły dziecięce oraz zabawki. 80 lat temu w budynku tym można było dostać materiały budowlane, lampy naftowe (widoczne w oknie wystawowym), materiały żelazne oraz rozmaite artykuły

niezbędne do prowadzenia gospodarstwa domowego.

Sam właściciel sklepu był również ciekawą osobą. Mieczysław Jezierski był prezesem PCK w czasie, kiedy do Wąbrzeźna wkraczały wojska polskie w 1920. Był członkiem pierwszej komisarycznej rady miejskiej po zakończeniu I Wojny Światowej oraz radnym kolejnych kadencji. Był również prezesem Towarzystwa Kupców Samodzielnych.

tekst i fot. Piotr Wołyński

fol. arch. H. Zaleskiego

Region

Ich ziemia obiecana

W latach PRL-u dla wielu naszych rodaków rajem na ziemi były Stany Zjednoczone. Wielu ludzi szukało również lepszego jutra w „Raichu”. Był jednak w historii czas, kiedy dla wielu Niemców nasze okolice były ziemią obiecaną. Kolonizacja niemiecka dotknęła najbardziej wsie.

Kiedy ziemie polskie znalazły się w obszarze Prus, król postanowił przeprowadzić wielką akcję kolonizacyjną w Prusach Królewskich, w których leżało również Wąbrzeźno.

Celem tej akcji było zmniejszenie roli Polaków w naszych okolicach.

Przykładowy mieszkaniec Nadrenii chcący założyć gospodarstwo w okolicach Wąbrzeźna

otrzymywał od państwa zwrot kosztów podróży, gospodarstwo lub pieniądze na jego wybudowanie oraz 15 mórg ziemi (8 hektarów).

Kolonista zwolniony był z podatków, a jego synowie ze służby wojskowej. Służba wojskowa była wiele trudniejsza niż dzisiaj. Trwającej 3 lata służbie podlegali wszyscy zdolni do noszenia broni mężczyźni niezależnie od pochodzenia czy posiadanego majątku. Po odbyciu służby zasadniczej przez okres 4 lat każdy rezerwista należał do tzw. czynnej rezerwy, a potem przez 27 lat mógł być powołany w przypadku wojny do służby w Landwerze.

Łącznie w latach 1774-1786 na terenie ówczesnego powiatu wąbrzeskiego osiedliło się 177 rodzin niemieckich. Osiedliły się one m.in. w Pływaczewie, Orzechówku, Małych Radowiskach, Trzcianie czy Zieleniu. W 1886 roku kolonizacja przybrała

formę masową. Utworzono Komisję Kolonizacyjną, która wykupywała ziemie od Polaków, by przekazać je Niemcom. Komisja była potężną instytucją. Udało jej się wykupić 1/7 ziem powiatu wąbrzeskiego. W jej władzy znalazły się całe wsie jak np. Jarantowice, Stanisławki, Czystochleb czy Ostrowite nieopodal Golubia.

Wkrótce władze zdecydowały o zmianie nazw miejscowości na brzmiące bardziej niemiecko. W ten sposób Jarantowice zmieniono na Arnoldsdorf, Sosnowkę na Rosentahl, Przydwórz na Schonfliess, a Jaworze na Mittwald. W 1894 roku powstała najbardziej antypolska organizacja czasów zaborów – Hakata. Hasło ideowe tej organizacji brzmiało następująco: „Stoicie naprzeciw najgroźniejszego, najbardziej fanatycznego wroga dla niemieckiej egzystencji, niemieckiego honoru oraz niemieckiej reputacji na całym świecie: wobec Polaków”. Członkami Hakaty byli przeważnie miejscowi junkrzy oraz inteligencja niemiecka.

Mimo wielkiego wysiłku pruskich, a potem niemieckich władz akcja kolonizacyjna była w sumie

Gazeta Wąbrzeska informowała

Nr. 104. Wąbrzeźno, 8 września 1933. Rok III.

Gazeta Wąbrzeska

Organ Katolicko-Narodowy

1. 12. 1895 1. 12. 1930

Na 35-lecie „Sokoła” Wąbrzeskiego.

Sokół najstarszą jest organizacją narodową w Polsce, a gniazdo sokole wąbrzeskie jest organizacją polską w mieście. Przez przeszło 35 lat działa gniazdo wąbrzeskie w myśl starego, a zawsze nowego naszego hasła „Bóg i Ojczyzna”. To naczelne nasze hasło „Sokołowi” zawsze było świętem, a wtóre hasło „zdrowem ciele zdrowy duch” środkiem było ku wcielaniu w życie pierwszego. Ćwiczenia fizyczne podwójny miały cel. wyrobić sprawność cielesną, zdrowie i dzielność fizyczną, aby sokoli kiedyś, gdy ojczyzna wezwie do świętego boju, w pierwszym mogli stanąć sztyku bojowym za wolność Ojczyzny to pierwszy cel. Rozumiał Sokół, że na Ojczyznę ołtarzu zdrowie i życie jest szczytną służbą ojczyzną, najzacieśniej poświęceniem się sprawie narodowej. Wiedział jednak równocześnie, że dla Ojczyzny żyć większego poniekąd wymaga bohaterstwa, bo długoletnich ofiar i poświęcenia się. Dlatego Sokół przez wysiłki fizyczne i karność w swych szeregach usiłował wpływać na dusze, wykuwać w niej odwagę i męstwo do pracy, wytrwałość niezłomną i urabiać szlachetny a granitowy charakter, aby kłamać zadać twierdzeniu, że „Polak umie dla Ojczyzny umierać, ale nie umie dla Ojczyzny żyć i pracować!”

Sokół miał być przygotowany na to, aby w świętej potrzebie zdrowie i życie nieść w ofierze, lecz również przysposobiony ma być, aby w swoim zawodzie statecznie i wytrwale pracował, pogłębiał i umocniał fundamenty Gmachu Ojczyzny.

Rozumie „Sokół, że nasza Ojczyzna silna się stać i byt swój zapewnić może, gdy oprze się na zasadach katolickich i gdy Boskiej Opieki i pomocy godną się okaże.

opracował
Szymon Wiśniewski

niewypałem. Łącznie na Pomorze i do Wielkopolski przesiedlono tylko 22 tysiące rodzin. Wykupiono tylko 8% ziemi z rąk polskich rolników. Przyczyną słabości kolonizacji była niechęć sprowadzania się samych Niemców. Rdzenni Niemcy nie chcieli ryzykować osiedlania się na mało znanym terenie ze słabą infrastrukturą i sporą niechęcią nastawioną mniejszością polską.

Piotr Wołyński

REKLAMA
W TYGODNIKU

CWA

ZADZWOŃ !!!
tel. 662 061 321

Wiewiórki

Rowerowe szaleństwo

Tej niedzieli Wiewiórki długo nie szły spać. Po raz szósty odbył się tu Wyścig Kolarski połączony z festynem.

Na starcie wyścigu stanęło kilkudziesięciu uczestników w wieku od 7 do 60 lat. Zostali oni podzieleni na pięć kategorii wiekowych. Najmłodsi – uczniowie szkoły podstawowej do pokonania mieli trasę o długości 1.5 km. Najstarsi musieli pokonać całą pętlę dookoła Wiewiórek. Każdy uczestnik został wpisany na listę, otrzymał numer startowy oraz specjalny kask, który miał chronić głowę w razie ewentualnego upadku. W poszczególnych kategoriach najlepsi byli: Paulina Lewandowska, Patrycja Dąbrowska, Damian Dąbrowski, Mariola Fałkowska oraz Patryk Kur.

Nad bezpieczeństwem czuwała policja z Wąbrzeźna, zaś o zdrowie kolarzy zadbała opieka medyczna z Nowej Wsi Królewskiej.

Trasę zabezpieczała Straż Pożarna z Płużnicy i Błędowa.

Dla najlepszych rowerzystów przygotowano puchary, a spośród wszystkich uczestników wyścigu rozlosowano nagrodę specjalną – rower górski. W tym roku z Wiewiórek na nowym rowerze wyjechał Kamil Gajtkowski z Kowalewa Pomorskiego.

Po rozstrzygnięciu wyścigów kolarskich przeprowadzono konkurs na najwolniejszą jazdę rowerem, a na scenie wystąpił miejscowy zespół „Wiewióreczki”. Propozycją dla naprawdę silnych rodzin czy przyjaciół było przeciąganie liny. Łączna waga czteroosobowego zespołu nie mogła przekroczyć 300 kg. Największą tężyzną fizyczną oraz sprytem wykazał się zespół w składzie: Ola

Fałkowska, Marek Piłat, Marek Kurkowski i Mateusz Oblotzki.

Podczas festynu swoje umiejętności zaprezentowali również panowie jeżdżący na rowerach BMX.

Tegoroczny wyścig kolarski odbył się wyjątkowo w sierpniu. Dotychczas mieszkańcy Wiewiórek spotykali się na placu w centrum wsi w lipcu, lecz powodem przesunięcia terminu imprezy był remont drogi, którą prowadzi trasa wyścigu.

Zabawa w Wiewiórkach trwała do późnych godzin wieczornych. Organizatorami imprezy byli: Stowarzyszenie Kobiet i Rada Sołecka w Wiewiórkach.

tekst i fot.
Piotr Wołyński

W kategorii mężczyzn żartów już nie było. Walka nawet na łokcie trwała już od startu

Rowerzy BMX bez problemów radziły sobie z zaimprovizowanym parkourem

Triumfatorka w najmłodszej kategorii wiekowej do przejechania miała 1.5 km

W przeciąganiu liny swój team prowadzi Mariola Fałkowska

W regulaminie nie napisano, że na metę należy wjechać na rowerze

Dziewczyny dzielnie kibicowały

Karate

Karate dla wszystkich

Po wakacyjnej przerwie wznowia działalność sekcja sportów walki, działająca przy MKS Unia. Od początku września rozpoczyna się nabór nowych chętnych do ćwiczenia karate. W tym roku do sekcji mogą zapisywać się nie tylko najmłodsi, ale także młodzież i dorośli.

Karate od wielu lat cieszy się w Wąbrzeźnie sporym zainteresowaniem. Sekcja sportów walki, która w tym roku obchodzi swoje

dwudziestolecie, po wakacyjnej przerwie ogłasza nabór nowych chętnych do ćwiczenia ciała i ducha poprzez naukę wschodnich

sztuk samoobrony. W tym roku na zajęcia mogą zapisywać się nie tylko dzieci, ale także młodzież i dorośli.

– W tym roku na nasze zajęcia może zapisać się każdy – mówi instruktor Krzysztof Sosnowka. – Jak zwykle czekamy na dzieci, ale chcieliśmy zachęcić do uprawiania karate także młodzież i osoby dorosłe, tak mężczyzn, jak i kobiety. W wypadku starszych naszą ofertę kierujemy nie tylko do tych, którzy kiedyś mieli do czynienia ze sportami walki. Każdy wiek jest dobry do tego by rozpocząć ćwiczenia, które oprócz wzmocnienia ciała dają także możliwość zapoznania się z przydatną w życiu sztuką samoobrony.

Na zajęcia, podczas których można będzie uczyć się stylu karate kyokushin-kan mogą zgłaszać się wszyscy, którzy ukończyli sześć lat. W wypadku dzieci i młodzieży do lat osiemnastu wymagana jest pisemna zgoda rodziców na udział w treningach.

Podczas zajęć dla najmłodszych można będzie poznać podstawowe techniki karate i poprawić kondycję dzięki ćwiczeniom

Karate może być zarówno sportem jak i sztuką samoobrony

ogólnorozwojowym. Te zajęcia doskonale przygotowują dzieci i młodzież do udziału w zawodach sportowych. Świadczyć może o tym przykład Anity Chojnickiej z wąbrzeskiej sekcji sportów walki, która rozpoczęła treningi w wieku dziewięciu lat i po czterech latach treningów ma na swoim koncie liczne sukcesy na imprezach rangi krajowej, jak choćby brązowy medal na tegorocznych mistrzostwach Polski, które rozgrywane były w naszym mieście.

Zajęcia dla młodzieży i dla do-

rosłych nastawione będą także na sztukę samoobrony, która, niestety, bywa przydatna w dzisiejszych czasach. Dlatego, oprócz ćwiczeń sportowych i ogólnorozwojowych będą one obejmowały także taktykę walki. Chętnych do poznania wschodnich sztuk walki instruktorem Janusz Drywa (2 dan) i Krzysztof Sosnowka (1 dan) zapraszają od 2 września do sali gimnastycznej przy SP3. Zajęcia będą odbywać się w poniedziałki o 17.30, środy o 16.30 i soboty o 9.00.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Przykład Anity Chojnickiej pokazuje, ile można osiągnąć po czterech latach ćwiczeń

Piłka nożna

Czarny scenariusz meczu z Czarnymi

W trzeciej kolejce czwartoligowych zmaganiach przeciwnikiem piłkarzy REFLEX-Unii Wąbrzeźno była drużyna Czarnych z Nakła nad Notecią. Niestety – to wyjazdowe spotkanie przebiegło według najczarniejszego scenariusza.

Kibice Unii, którzy tydzień wcześniej mogli cieszyć się z zasłużonego zwycięstwa ich ulubionej drużyny musieli po sobotnim spotkaniu w Nakle przeżyć duże rozczarowanie. Wąbrzescy piłkarze w bezdyskusyjny sposób przegrali z drużyną Czarnych 5:1.

Niestety, w tym meczu powtórzył się czarny scenariusz, dobrze znany kibicom Unii z poprzedniego sezonu. Drużyna Unii znowu pojechała na mecz w bardzo okrojonym składzie i w kluczowych momentach tego spotkania zabrakło kilku podstawowych zawodników.

– Nie będę ukrywał, rozegraliśmy po prostu słabe spotkanie – powiedział po meczu trener Sebastian Isbrandt. – Ale ciężko jest osiągnąć dobry wynik w meczu,

gdy w składzie brakuje podstawowych zawodników, a na ławce rezerwowych mam do dyspozycji jedynie jednego piłkarza, który nie narzekałby na kontuzje. W takiej sytuacji podczas trudnego meczu nie sposób dokonać zmian, które wpłynęłyby na wynik gry.

W pierwszej połowie tego spotkania Unia prezentowała jeszcze przyzwoity poziom gry. Mimo zdecydowanej przewagi piłkarzy Czarnych, białobłękitnych stać było na kontrataki, które choć przeprowadzane w wolnym tempie pozwoliły na utrzymanie do końca pierwszej części spotkania bezbramkowego wyniku.

O drugiej połowie tego meczu piłkarze Unii z pewnością będą chcieli jak najszybciej zapomnieć.

Przystąpili do niej wyraźnie zdekoncentrowani i w kwadrans po jej rozpoczęciu przegrywali już 2:0. W dodatku w 65. minucie spotkania czerwoną kartkę otrzymał dobrze broniący w pierwszej połowie bramkarz Unii Jan Wiśniewski, który zatrzymał piłkę ręką przed polem karnym. Zastąpił go debiutujący w czwartej lidze Karol Delikat, który na co dzień występuje w drużynie juniorów młodszych. Ta zmiana wymownie pokazuje, w jak okrojonym składzie piłkarze z Wąbrzeźna pojechali na mecz do Nakła.

Owszem, w 76. minucie unicy po strzale Rafała Wąsa zdobyli kontaktowego gola, ale chwilę potem jakby zabrakło im sił i w końcówce spotkania stracili jeszcze trzy bramki.

– Końcówka tego meczu w wykonaniu naszej drużyny była po prostu fatalna – podsumował trener Isbrandt. – Zabrakło dyscypliny taktycznej, a dwa ostatnie gole, które Czarni strzelili nam tuż przed końcem spotkania były skutkiem tego, że piłkarze zupełnie stracili wolę walki.

WYNIKI SPOTKAŃ TRZECIEJ KOLEJKI:

Czarni Nakło nad Notecią	5-1	REFLEX-Unia Wąbrzeźno
Cuiavia Inowrocław	4-2	Grom Osie
LTP Lubanie	2-2	Sparta Brodnica
Unia Solec Kujawski	4-0	Gwiazda Bydgoszcz
Unifreeze Miesiączkowo	1-2	Promień Kowalewo Pom.
Ziemowit Osiężyny	3-3	Chemik Bydgoszcz
Unia Gniewkowo	2-1	Dąb Barcin
Flisak Złotonia	1-2	Start Radziejów

TABELA CZWARTEJ LIGI PO TRZECH KOLEJKACH:

1. Ziemowit Osiężyny	3	7	2	1	0	14-6
2. Chemik Bydgoszcz	3	7	2	1	0	9-5
3. Promień Kowalewo Pom.	3	7	2	1	0	6-4
4. Cuiavia Inowrocław	3	6	2	0	1	8-6
5. Start Radziejów	3	6	2	0	1	4-7
6. Czarni Nakło nad Notecią	3	5	1	2	0	10-6
7. Sparta Brodnica	3	5	1	2	0	7-6
8. Grom Osie	3	4	1	1	1	9-7
9. Unia Gniewkowo	3	4	1	1	1	2-3
10. Gwiazda Bydgoszcz	3	4	1	1	1	4-7
11. Unia Solec Kujawski	3	3	1	0	2	5-3
12. Dąb Barcin	3	3	1	0	2	6-7
13. REFLEX-Unia Wąbrzeźno	3	3	1	0	2	5-8
14. LTP Lubanie	3	1	0	1	2	3-6
15. Flisak Złotonia	3	1	0	1	2	2-7
16. Unifreeze Miesiączkowo	3	0	0	0	3	3-9

W tym tygodniu piłkarze REFLEX-Unii podejmą na własnym stadionie graczy z Solca Kujawskiego, z którymi w minionym sezonie przegrali na wyjeździe

2:1 jesienią, a wiosną bezbramkowo zremisowali. Początek meczu zaplanowany jest na godzinę siedemnastą.

Jarek Brzuska

Czarni Nakło nad Notecią – REFLEX-Unia Wąbrzeźno 5:1 (0:0)

Bramki: 1:0 Rybarczyk 56., 2:0 Pochowski 59., 2:1 R. Wąs 76., 3:1 Danielewski 78., 4:1 Piotrowski 88., 5:1 Piotrowski 90.

REFLEX-Unia Wąbrzeźno: Wiśniewski (65. – czerwona kartka, zastąpił go Karol Delikat) – Gozdek, Rzepiński, Śliwiński, Rudziński – Rybszleger, Nowicki, Wąs, Klarkowski, Stojkowski (70. – Markiewicz) – Stempski
Rezerwowi: Tarczyński

Wąbrzeźno

Na nowym boisku można już grać

Wielofunkcyjne boisko przy kręgielni na ulicy Sportowej zostało oficjalnie oddane do użytku w środę, 19 sierpnia. Obiekt jest niezwykle funkcjonalny i cieszy wzrok starannością wykończenia. Wiadomo już także, ile miłośnikom uprawiania sportu przyjdzie zapłacić za korzystanie z tego obiektu.

Pierwsi nowy obiekt wypróbowali goście uroczystości otwarcia. Na zdjęciu wicestarosta Benedykt Dudek

Potrzeba powstania w Wąbrzeźnie obiektu tego typu była oczywista. W czternastotysięcznym mieście stanowczo za mało jest obiektów, na których można uprawiać sport.

Wielofunkcyjne boisko powstawało niemal przez rok. Można na nim grać w tenisa ziemnego, siatkówkę, piłkę ręczną i nożną. Sztuczna trawa, która pokrywa płytę boiska umożliwia korzystanie z niego przez cały rok, gdyż zimą może ona stanowić podstawę do przygotowania lodowiska. Obiekt ma sztuczne oświetlenie, które pozwala na korzystanie z niego także po zapadnięciu zmroku.

– Dzięki temu boisku mieszkańcy Wąbrzeźna nie będą się czuli pozbawieni możliwości uprawiania sportu w należytych, bezpiecznych warunkach – po-

wiedziała Marta Kowaliszyn, kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej, któremu podlega nowy obiekt.

Korzyści płynące z powstania nowego boiska zauważali wszyscy goście, którzy przybyli na uroczystość otwarcia. Jedną z nich jest to, że obiekt daje możliwość zatrudnienia osobom niepełnosprawnym. W związku z tym oczywiste jest, że korzystanie z boiska będzie odpłatne, co wynika także z kosztów utrzymania obiektu.

– Pierwsza propozycja cennika, jaką przygotowaliśmy wzbudziła kontrowersje wśród mieszkańców – powiedziała Marta Kowaliszyn. – Zareagowaliśmy szybko, obniżając ceny, których nie można traktować jeszcze jako ostatecznych. Postaramy się być w tej kwestii jak najbardziej elastyczni, dopasowując cennik do możliwości mieszkańców tak, by boisko nie było martwym obiektem. Zaś z opłat nie możemy zrezygnować, nie tylko ze względu na koszty utrzymania obiektu. Prawda jest taka, że ludzie o wiele bardziej szanują to, za co płacą i dzięki temu obiekt będzie bardziej zadbany. My zaś czekamy na wszelkie uwagi ze strony korzystających z boiska, które będą nam pomocne w dopasowaniu naszej oferty do

ich potrzeb.

Po zmianie cen godzina gry w piłkę nożną czy siatkówkę kosztuje czterdzieści złotych, niezależnie od liczby zawodników. Za godzinę gry w tenisa we dwie osoby trzeba zapłacić 18 złotych (młodzież szkolna 14), zaś w wypadku gry deblowej 28 złotych (młodzież szkolna 20). W wypadku gry przy sztucznym oświetleniu należy się liczyć z dopłatą wysokości ośmiu złotych za godzinę gry.

Boisko cieszyło się zainteresowaniem mieszkańców już podczas pierwszych dni swojej działalności. Znaleźli się chętni do gry w te-

Kierownik ZAZ Marta Kowaliszyn, burmistrz Bogdan Koszuta i przewodniczący rady miasta Zbigniew Markiewicz podczas otwarcia boiska

nisa i piłkę nożną, nie pojawili się jeszcze miłośnicy siatkówki.

Po tygodniu od otwarcia wielofunkcyjnego boiska trudno jest jeszcze ocenić, jaką popularnością będzie się ono cieszyć. Wiele będzie zależało nie tylko od cennika, ale także od mieszkańców miasta,

którzy teraz już nie mogą narzekać, że „nie ma gdzie grać”. Pozostaje mieć nadzieję, że w Wąbrzeźnie znajdą się miłośnicy czynnego uprawiania sportu i nowy obiekt będzie tętnił życiem.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Oddanie do użytku nowego boiska miało uroczystą oprawę

Żużel

Przed meczami o wszystko

Żużlowcy GTŻ Grudziądz przygotowują się do pierwszego meczu z Lazurem Ostrów o utrzymanie. Pierwszy mecz odbędzie się na ostrowskim owalu 30 sierpnia.

– W przyszłym tygodniu przywiozimy motory Schleina ze Szwecji. Allen i Kennett sprowadzają swoje motocykle z Anglii. Sprzętowo jesteśmy dobrze przygotowani, psychicznie mam nadzieję, że też. Oby nie przytrafiła się nam żadna kontuzja. 30 sierpnia pojedziemy do Ostrowa po jak najlepszy wynik. Chcemy wygrać te trzy punkty i czekać na Miskolc albo Lublin. O mecze barażowe nie obawiam się tak, jak o ten o utrzymanie z Ostrowem – mówi prezes GTŻ Zbigniew Fiałkowski.

Prawie co roku GTŻ stawia sobie jeden cel – awans do

pierwszej czwórki. Nie został on jednak zrealizowany. Po rundzie zasadniczej zajęli dalekie, siódme miejsce. Co więcej, zamiast zapewnić sobie pewne miejsce w I lidze, grudziądzanie będą walczyć o utrzymanie.

– Mieliśmy w tym sezonie prawdziwego pecha. Przytrafiły nam się dwie miesięczne kontuzje Allena i Schleina. Potem kradzież motocykli. Dopasowanie na szybko sprzętu z angielskich torów nie mogło przynieść efektu, ponieważ silniki są tam całkiem inaczej spasowane. Wiadomo w przypadku kiedy ktoś kradnie motocykle, to psychika

zawodnika „siada”. To tak jakby taksówkarzowi ukradli taksówkę. I do tego dołożyły się jeszcze nietrafione kontrakty z zawodnikami krajowymi – komentuje Fiałkowski.

Ten sezon działacze, zawodnicy i kibice mogą spisać na straty. Był niezwykle pechowy pod względem kontuzji. Urazy nie omijały zawodników. Prawie nie było meczu, by któryś z żużlowców nie był kontuzjowany. Do tego doszła słaba postawa krajowych zawodników, którzy nie byli w stanie prowadzić swojej drużyny do spektakularnych zwycięstw. Ponadto zarząd GTŻ, jak ma w swoim zwyczaju, zakontaktuował kilkoro zagranicznych zawodników średniej klasy, zamiast zainwestować w krajowych jeźdźców, jednego solidnego stanieri, bądź w juniorów. Przekłada się to również na brak zgrania w zespole.

Paulina Szulc

Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. 662 061 321

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

REKLAMA

SERWIS OPON

- OPONY NOWE I UŻYWANE
- FELGI ALUMINIOWE I STALOWE
- NAPRAWA OPON I DĘTEK ROLNICZYCH

WICHUREX, ul. Brodnicka 14
87-410 Kowalewo Pomorskie
tel. 501 499 948, 504 395 786

Czynne:
Pon.-Pt. 8:00-18:00
Sob. 8:00-13:00

BIURO PROJEKTÓW BUDOWLANYCH I WIZUALIZACJI

.....Przykładowe realizacje.....

PROJEKTUJEMY KOMPLEKSOWO ARCHITECTURE, KONSTRUKCJE, INSTALACJE

- budynki mieszkalne jednorodzinne, wielorodzinne
- obiekty produkcyjne
- obiekty magazynowe
- obiekty o złożonej konstrukcji stalowej, żelbetowej, drewnianej
- wizualizacje architektoniczne

ŚWIADCZYMY USŁUGI W ZAKRESIE

- opracowania koncepcji
- doboru technologii budowy
- doradztwa inwestycyjnego

Zapraszamy do współpracy

mgr inż. Michał Jagodziński ul. Łabędzia 37

87-200 Wąbrzeźno

tel./fax 056 687 16 65

tel./fax 056 687 21 28

kom. 692 422 983

e-mail: mj@jagodzinskiprojekt.pl

www.jagodzinskiprojekt.pl

RESTAURACJA BONANZA

NALEŚNIKI
DANIA MIĘSNE
PIEROGI

SALATKI

tel. 0609 504 840

ZAPIEKANKA 50cm - 5,00
TORTILLA - 5,00

organizujemy imprezy firmowe,
uroczystości rodzinne, bankiety, stypy

★ ★ ★

w piątki zapraszamy na karaoke,
w soboty na wieczorki taneczne,
imprezy sportowe na dużym ekranie

★ ★ ★

dania na dowóz i na wynos, catering

Wąbrzeźno · ul. Łabędzia 1

www.restauracjabonanza.pl

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

MPL Consulting Dariusz Czyżak zrealizował inwestycję: Budowa i otwarcie restauracji Bonanza w Wąbrzeźnie. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 - 2013.